

5η δικάσιμος, Τετάρτη 14 Φεβρουαρίου 2024

Α΄ Μικτό Ορκωτό Εφετείο Αθηνών

Αίθουσα Δ120Α, 6ος όροφος, Λουκάρεως.

Περιεχόμενα

Εξέταση μαρτύρων.....	2
Χρήστος Ευτυχιάδης, παθολογοανατόμος.....	2
Ευθύμιος Κωστόπουλος, πατέρας του θύματος.....	17
Σωκράτης Τσαντίρης, ιατροδικαστής (τεχνικός σύμβουλος οικογ. Κωστόπουλου).....	19
Πέτρος Λαγουδάκος, τμηματάρχης ΔΙΑΣ.....	29
Κυριάκος Φάλκας, αστυνομικός (ΔΙΑΣ).....	31
Ιωάννης Ασπιώτης, αστυνομικός (ΔΙΑΣ).....	37
Αιτήματα συνηγόρων.....	43

Έναρξη: 09:20

Παρόντες κατηγορούμενοι: Αθανάσιος Χορταριάς

Πρόεδρος: Δεν βλέπω πολύ κόσμο και ήθελα να κάνουμε εκφώνηση των μαρτύρων. [Εκφωνεί μάρτυρες] Για αύριο κάτι μας είπε η κ. γραμματέας για τις κινητοποιήσεις σας, θα συνεδριάσουμε κανονικά έτσι; Ελάτε λοιπόν, ο κ. Ευτυχιάδης.

Γλύκας: [Για κατηγ. Χορταριάς] Κυρία πρόεδρε, ένα σχόλιο με το 358 ΚΠΔ αν μπορώ. [δίνει γραπτώς σχόλια] Κατ' άρθρο 358 για τα πρακτικά, λέμε όσο μπορούμε ταχέως τα εξής: Ο κ. Καλόγηρας κατέθεσε ότι μετά τη νεκροψία δεν διαπίστωσε την αιτία θανάτου και λέει ότι η ισχαιμία της καρδιάς προήλθε από τις κακώσεις. Το ερωτηματικό το οποίο θέτουμε εμείς, είναι πράγματι αποκλεισμένο κάθε άλλο αίτιο; Διαφωνούμε ριζικά, μας κατέθεσε ότι δεν είχε κάποια παθολογία. Αυτή η άποψη είναι παντελώς λανθασμένη [...] Επίσης είχε προσβληθεί από HIV, και οι εξετάσεις ήπατος έδειξαν ότι ήταν κατεστραμένο, μας κατέθεσε ότι όλα τα άλλα όργανα δεν παρουσιάζαν αλλοιώσεις μακροσκοπικά με το μάτι, διαφωνούμε γιατί η καρδιά μακροσκοπικά δεν έδειχνε αλλοιώσεις αλλά ο παθολογοανατόμος περιέγραψε οίδημα. Δεν μπορούμε να δεχτούμε ότι ο σπλήνας, τα επινεφρίδια και άλλα όργανα δεν είχαν ευρήματα αφού αυτά προσβάλλονται από τον ιό και εξετάστηκαν μακροσκοπικά, οπότε δεν ξέρουμε τι βλάβη είχαν. Επαναφέρουμε αίτημα σχετικά με το ιικό φορτίο, κατέθεσε ότι όσοι ασθενείς έχουν προσβληθεί δεν διαθέτουν κίνδυνο για αιφνίδιο θάνατο.

Πρόεδρος: Αν θελετε αφού μας το καταθέσατε, μην το αναπτύσσετε, εν συντομία, θα το κάνουμε ανάγνωση εμείς.

Γλύκας: Δυο παράγραφοι είναι ακόμα. Μου είπατε να το αναπτύξω. Αυτή λοιπόν η θεωρία είναι σε αντίθεση με μεγάλα ερευνητικά κέντρα. Θα σας φέρω τα σχετικά έγγραφα και την πλήρη ανάλυση. Επίσης, πάω παρακάτω. Το ήπαρ αυτό αξιολογήθηκε ως αθώο επειδή ακόμα δεν είχε εμφανιστεί η κίρρωση, αλλά δεν διαθέτουμε στοιχεία για τα ηπατικά ένζυμα. Μας κατέθεσε ότι όσοι έχουν καθολική στεάτωση ήπατος δεν κινδυνεύουν από αιφνίδιο θάνατο και εδώ διαφωνούμε. Είναι γνωστό από το 1970 ότι το λιπώδες ήπαρ μπορεί να προκαλέσει θάνατο από αρρυθμίες. Δεν αξιολόγησε τα τραύματα, και δεν δικαιολόγησε πώς ένας νεαρός άνθρωπος πέθανε από μικροεκδορές και με το σοβαρότερο τραύμα να είναι αυτό που προκλήθηκε από το τζάμι που κρατούσε.

Αναγνωστόπουλος: Πολύ σύντομα να προσθέσω ότι και ο κ. Καλόγρης και η κ. Μαριανού κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι η καρδιά ισχαιμισε. Με βάση που στηρίζεται στο μηχανισμό στρες, η κ. Μαριανού κατέθεσε ότι δεν είναι ένα μετρήσιμο στοιχείο και, σύμφωνα με τις καταθέσεις των μαρτύρων, έχει ξεκινήσει το ισχαιμικό πολύ πριν ξεκινήσει η παρέμβαση των δύο κατηγορουμένων.

Γλύκας: Θα μου επιτρέψετε αύριο το πρωί να κάνω σχόλιο για την κ. Μαριανού.

Εξέταση μαρτύρων

Χρήστος Ευτυχιάδης, παθολογοανατόμος

Πρόεδρος: Ελάτε, κ. Ευτυχιάδη. Είστε παθολογοανατόμος και διενεργήσατε την εξέταση. Ποια όργανα παραλάβατε;

Ευτυχιάδης: Παραλάβαμε καρδιά ολόκληρη, εγκέφαλο ολόκληρο, δύο τμήματα πνευμόνων, τμήμα ήπατος και ένα τμήμα νεφρού. Υπήρχε μια πρόσφατη ισχαιμία του μυροκαρδίου, [διαβάζει], ο νεφρός δεν παρουσίασε κάτι.

Πρόεδρος: Η καρδιά είπατε εμφάνιζε αλλοιώσεις. Τι μπορείτε να μας πείτε γι' αυτό;

Ευτυχιάδης: Χαρακτηρίζονται, όπως λέμε μέσα, από την κατάτμηση των κυττάρων [...] στην ισχαιμία αρχίζει να δημιουργείται οίδημα μεταξύ των ινών και αρχίζουν να σπάνε, να βλέπουμε κενά. Αυτές οι αλλοιώσεις είναι πρόσφατες.

Πρόεδρος: Πώς το διαπιστώνετε αυτό;

Ευτυχιάδης: Από τη βιβλιογραφία, γύρω στη μισή ώρα ξεκινάνε να φαίνονται. Να πω ότι ο χρονικός προσδιορισμός είναι αδρός και δεν μπορούμε να βασιστούμε ακριβώς στο λεπτό ή το μισάωρο, αλλά το πρόσφατο είναι σίγουρο. Μέχρι τις 4 ώρες μάξιμουμ μπορούν να χρονολογηθούν αυτές οι αλλοιώσεις.

Πρόεδρος: 4 ώρες προ του θανάτου;

Ευτυχιάδης: Ναι, προ του θανάτου. Αν συμβεί σε κάποιον ένα ισχαιμικό, περίπου μισή ώρα μετά αρχίζουν να φαίνονται οι αλλοιώσεις. Εδώ αλλοιώσεις εμφράγματος μυοκαρδίου δεν είχαμε και δεν περιμέναμε να έχουμε [...]

Πρόεδρος: Δηλαδή θελετε να πείτε;

Ευτυχιάδης: Εδώ δεν είχαμε έμφραγμα του μυοκαρδίου, ήταν μια καρδιά φυσιολογική.

Πρόεδρος: Καθαρές στεφανιαίες;

Ευτυχιάδης: Ναι. Για να καταλάβετε τι κάνουμε, όταν ο άνθρωπος πεθαίνει, όλα τα κύτταρα νεκρώνουν, οπότε όταν παίρνουμε τα όργανα, πεθαίνουν τα όργανα, τα κύτταρα. Και εμείς έχουμε μια φωτογραφία την ώρα του θανάτου πώς είναι τα κύτταρα.

Πρόεδρος: Άρα έχουμε μια σαφή εικόνα εκείνης της χρονικής στιγμής των οργάνων.

Ευτυχιάδης: Ναι, μάλιστα.

Πρόεδρος: Τώρα, το «ισχαιμικού τύπου αλλοιώσεις» σημαίνει ότι προήλθαν... για ποιον λόγο;

Ευτυχιάδης: Δεν υπάρχει καρδιακός λόγος να γίνει έμφραγμα.

Πρόεδρος: Γι' αυτό μιλάτε για «τύπου» αλλοιώσεις;

Ευτυχιάδης: Ναι.

Πρόεδρος: Αυτό πώς εξηγείται; Έχει μια καρδιά γερή κι εσείς είχατε αυτά τα ευρήματα.

Ευτυχιάδης: Κατ' αρχάς θα δηλώσω ότι την αιτία θανάτου την βγάζει ο ιατροδικαστής.

Πρόεδρος: Δε σας ρωτάω αιτία θανάτου, σας ρωτάω να μας πείτε αυτό το εύρημα πώς προκαλείται.

Ευτυχιάδης: Είναι μηχανισμός θανάτου και μπορεί να είναι αιτία όταν δεν έχουμε άλλη αιτία.

Πρόεδρος: Συγκεκριμένα να μας πείτε πώς προκαλείται, κάτω από ποιες συνθήκες, σαν αιτία που βλέπετε.

Ευτυχιάδης: Είναι πολύ γενικό αυτό, δεν μπορούμε να το προσδιορίσουμε. Βλέπουμε σε όλους τους νεκρούς λίγο πολύ αυτό το φαινόμενο.

Πρόεδρος: Όταν υπάρχει θάνατος δηλαδή.

Ευτυχιάδης: Ναι, γι' αυτό είναι και μηχανισμός και αιτία.

Πρόεδρος: Μηχανισμός είναι γιατί το βλέπετε σε όλες τις περιπτώσεις θανάτου;

Ευτυχιάδης: Ναι, αλλά και επειδή πριν σταματήσει η καρδιά να λειτουργεί θα δείξει τέτοια ευρήματα.

Πρόεδρος: Δηλαδή αυτό αν συμβεί και το ξεπεράσει κάποιος θα μείνει ως αποτύπωμα στην εικόνα της καρδιάς;

Ευτυχιάδης: Ναι. Και βέβαια μπορεί να το ξεπεράσει κάποιος, εδώ ξεπερνάνε και βαρύτερα επεισόδια. Συνήθως δημιουργούνται ινώσεις, έτσι τα αναπληρώνει ο οργανισμός, εδώ έχουμε απλά ισχαιμικές αλλοιώσεις και όταν δημιουργούνται μικρές ινώσεις μπορούν να ξεπεραστούν. Όταν είναι ψιλοισχαιμικό επεισόδιο μπορεί να μην φαίνεται και κλινικά.

Πρόεδρος: Αλλά εδώ είμαστε σίγουροι οτι συνδέεται με τα γεγονότα.

Ευτυχιάδης: Ιατρικά δεν μπορούμε να ξεφύγουμε από το θέμα των κακώσεων, άκουσα αυτά που είπαν και οι κ. συνήγοροι, μπορεί να ισχύουν, αλλά θα τα συζητούσαμε αν ο θανών είχε βρεθεί νεκρός στο σπίτι του χωρίς να είχε προηγηθεί κάτι. Αλλά δεν μπορούμε να παραβλέψουμε τον μηχανισμό στρες.

Πρόεδρος: Εμείς, χωρίς ιατρικές γνώσεις, με το «στρες» πάει το μυαλό μας στο γενικό στρες.

Ευτυχιάδης: Όχι, είναι διαφορετικό. Ο οργανισμός έχει κάποιες άμυνες και, σε οποιαδήποτε ερεθίσματα αισθάνεται ότι απειλείται, η λειτουργία της φυσιολογικής του κατάστασης, η πρώτη αντίδραση του οργανισμού, είναι να προστατεύσει την καρδιά και τον εγκέφαλο. Υπάρχουν και διάφορες πρωτεΐνες στρες, οι οποίες κινητοποιούν τον οργανισμό σε αυτή τη διαδικασία.

Πρόεδρος: Αφού είναι ένας μηχανισμός που προσπαθεί να φέρει την άμυνα, γιατί μπορεί να έχει δυσμενείς επιπτώσεις;

Ευτυχιάδης: Πολλές φορές μπορεί να έχουμε κάτι σαν αυτοάνοση αντίδραση, δεν το λέμε έτσι, αλλά μπορεί να λειτουργήσει εναντίον του. Μπορεί να καταρρεύσει η άμυνα του οργανισμού.

Πρόεδρος: Έχει υπεραντίδραση δηλαδή;

Ευτυχιάδης: Είναι τόσο δυνατό το εξωτερικό αίτιο, που δεν μπορεί να ανταπεξέλθει η άμυνα του οργανισμού.

Πρόεδρος: Αυτό έχει να κάνει με τα χτυπήματα, όπως είπατε;

Ευτυχιάδης: Ναι, έχει να κάνει με τις κακώσεις. Συνήθως γίνεται απευθείας. Αναγκαστικά πρέπει να πάμε στον μηχανισμό στρες και, επειδή υπάρχει εξωτερικός παράγοντας, δεν μπορούμε να τον αγνοήσουμε. Έστω και αν δεν είναι τόσο εκκωφαντικός όπως είναι μια μαχαιριά, έστω και αν είναι πιο ήπιο. Δεν μπορεί κανείς να υποστηρίξει ότι ο μακαρίτης θα είχε καταλήξει αν δεν είχαν συμβεί τα πάσης φύσεως χτυπήματα.

Πρόεδρος: Το θέμα το ψυχολογικό, αν δεν έχουμε χτυπήματα, μπορεί να επιφέρει τέτοιες αλλοιώσεις;

Ευτυχιάδης: Ναι, μπορεί και ο ψυχολογικός, αλλά στρες έχουμε όλοι οι άνθρωποι. Εγώ σας ξαναλέω, αιτίες θανάτου δεν βάζω, αλλά δεν μπαίνει σαν αιτία θανάτου.

Πρόεδρος: Δεν προσμετράται δηλαδή ιατροδικαστικά.

Ευτυχιάδης: Θυμάμαι και τον καθηγητή Κουτσελίνη που μας έλεγε «προσέξτε το πρωί που έχουν όλοι στρες και οδηγούν». Έχω πάει στο δικαστήριο για περίπτωση που μόνο από λεκτική βία ο άλλος στρεσαρίστηκε και έπεσε ξερός και ο άλλος πήγε κατηγορούμενος. Απλώς δεν είναι μετρήσιμο αυτό.

Πρόεδρος: Υπάρχει και ένα πρόβλημα στο συκώτι. Ήταν σοβαρό;

Ευτυχιάνδης: Ναι, είναι σοβαρό πρόβλημα, αλλά δεν μπορεί να αποτελέσει αιτία αιφνιδίου θανάτου. Εδώ έχουμε έναν άνθρωπο που έπασχε από σοβαρά πράγματα αλλά τίποτα απ' αυτά δεν δικαιολογούσε τον αιφνίδιο θάνατο.

Πρόεδρος: Το συκώτι δεν μπορεί να τον οδηγήσει σε θάνατο δηλαδή;

Ευτυχιάνδης: Όχι, μπορεί, εξελικτικά να οδηγήσει εκεί. Μπορεί, από τη δυσλειτουργία του ήπατος, οι ορμόνες δεν μεταβολίζονται, πέφτει σε κώμα, αλλά δεν μπορεί να καταλήξει αιφνιδίως κάποιος.

Πρόεδρος: Αυτή η κατάσταση έπαιξε κάποιον ρόλο για την καρδιά;

Ευτυχιάνδης: Από τη στιγμή που έχουμε τις κακώσεις δεν μπορούμε να μιλήσουμε για κάτι άλλο. Αν δεν είχαμε, θα μπορούσαμε να κάνουμε υποθέσεις, αλλά χωρίς παθολογικά ευρήματα.

Εισαγγελέας: Λέτε και εσεις ότι η καρδιά ήταν καθαρή, αν υπήρχε άλλο επεισόδιο προηγουμένως θα φαίνονταν;

Ευτυχιάνδης: Αν υπάρχουν μικροισχαιμικά και κάνουν λίγες αλλοιώσεις δεν αναφέρεται καν στην έκθεση. Για να μην αναφέρονται, είναι μη αξιολογήσιμα.

Εισαγγελέας: Βρέθηκε εξαγγείωση, αυτό μπορεί να γίνει χωρίς χτυπήματα;

Ευτυχιάνδης: Μπορεί και χωρίς χτυπήματα αλλά βέβαια είναι λίγο δύσκολο.

Εισαγγελέας: Εδώ δεν είχαμε αιμορραγία, αλλά είχαμε εξαγγείωση. Είναι σωστό αυτό που λέω;

Ευτυχιάνδης: Όχι. Η αιμορραγία ορίζεται ως εξαγγείωση, έξοδος ερυθρών αιμοσφαιρίων. Επειδή η αιμορραγία είναι μια λέξη που ακούγεται βαριά, αποφασίσαμε να μην το χαρακτηρίσουμε έτσι. Αλλά, αν μου πει κάποιος να το πω κυριολεκτικά, θεωρείται αιμορραγία, ναι.

Εισαγγελέας: Αυτό μπορεί να γίνει και χωρίς χτύπημα;

Ευτυχιάνδης: Όχι, δεν μπορούμε να το ξέρουμε. Μπορεί και από τα δυο. Μπορεί και από το στρες και από την κάκωση.

Εισαγγελέας: Εδώ είναι σίγουρο ότι η εξαγγείωση είναι είτε από το στρες είτε από τα χτυπήματα ή και τα δύο;

Ευτυχιάνδης: Ναι, δεν είχε άλλο λόγο να βγάλει τα ερυθρά αιμοσφαίρια έξω ο άνθρωπος.

Εισαγγελέας: Αναφέρετε επίσης συμφόρηση μακροφάγων που φαγοκυτταρώνουν σιδηρίνη.

Ευτυχιάνδης: Αυτό μπορεί να προκληθεί και από την καρδιά. Εδώ φαίνεται ότι δεν προκλήθηκε από την καρδιά. Μακροφάγα έχουμε όλοι μας και μπορεί να οφείλονται και σε κάπνισμα, στην περιβαλλοντική μόλυνση.

Πρόεδρος: Δεν είναι κάτι που συνδέεται εδώ;

Ευτυχιάνδης: Όχι, δεν συνδέεται. Είναι γενικό εύρημα και είχαμε πρόσφατα περίπτωση με απαγχονισμό και ηλεκτροπληξία που είχαμε τα ίδια ευρήματα.

Εισαγγελέας: Γιατί δεν αναφέρετε πρόσφατες αλλοιώσεις;

Ευτυχιάδης: Είναι μια παράλειψη δική μου, γιατί θεωρήσαμε ότι εφόσον δεν είναι παλιές είναι πρόσφατες. Αλλά επειδή μπορεί να προκύψουν θέματα, θα το βάζουμε πλέον, έτσι θα το διευκρινίζουμε.

Εισαγγελέας: Ο όρος διάχυτη ισχαιμία υπάρχει;

Ευτυχιάδης: Ίσως εννοεί ότι το μυοκάρδιο, αυτές τις αλλοιώσεις τις έβλεπε σε όλο το μυοκάρδιο. Με αυτή την έννοια.

Παπαπαντολέων: Άρα, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, ούτε οι βλάβες στο συκώτι συνδέονται, ούτε οι βλάβες στο ήπαρ συνδέονται.

Ευτυχιάδης: Όχι, όχι.

Παπαπαντολέων: Άρα οι κακώσεις συνδέονται με το συγκεκριμένο θάνατο. Μια διευκρίνιση, λέτε [διαβάζει], αυτό είναι αυτό που λέμε υπαρχνοειδής αιμορραγία;

Ευτυχιάδης: Επειδή ήταν περιορισμένη και είχα την ενημέρωση ότι τα χτυπήματα δεν ήταν τόσο έντονα, είπαμε να μην χρησιμοποιήσουμε μια διατύπωση που μπορεί να παραπέμψει αλλού.

Παπαπαντολέων: Είναι όμως μικροσκοπικό εύρημα.

Ευτυχιάδης: Ναι.

Παπαπαντολέων: Είπατε ότι η καρδιά ήταν υγιής. Είπατε ότι αυτό που βλέπετε εσείς στο νεκρό σώμα δεν αποτυλώνει αρρυθμίες. Αυτό που βλέπετε στη νεκρή καρδιά, ό,τι βλέπετε στην καρδιά, σχετίζεται με τον θάνατο; Υποτίθεται ότι τρεις μήνες πριν το συμβάν ο Κωστόπουλος είχε αρρυθμίες.

Ευτυχιάδης: Αν είχε κάποιο ισχαιμικό επεισόδιο πιθανότατα να φαινόταν μια μικρή ίνωση, αλλά αυτό δεν το γράφουμε, γιατί θα δημιουργούσε μπερδέματα.

Παπαπαντολέων: Αυτό που εσείς βλέπετε, είναι αυτό που επηρεάζει, με έναν τρόπο, τον θάνατο; Η αρρυθμία δηλαδή που μπορεί να είχε τρεις μήνες πριν, σχετίζεται;

Ευτυχιάδης: Θα καταγραφόταν, αν καταγραφόταν, με μια πολύ μικρή ισχαιμία.

Παπαπαντολέων: Άρα θα υπήρχε;

Ευτυχιάδης: Πιθανώς να υπήρχε, αλλά δεν αξιολογούνται γιατί δεν έχουν σημασία. Θα μπορούσαμε και τώρα να συζητάμε για έναν αρρυθμικό θάνατο, αν δεν υπήρχαν οι κακώσεις. Απ' τη στιγμή που υπήρχε η κάκωση, δεν μπορούμε να συζητάμε υποθετικά για ανωμαλίες άλλου τύπου.

Εισαγγελέας: Η ίνωση που συνέβη στην καρδιά, γίνεται και στο κεφάλι; Μιλάμε κι εκεί για ινώσεις;

Ευτυχιάδης: Όχι, ο εγκέφαλος αντιδρά διαφορετικά. Δεν το λέμε ίνωση. Είναι άλλη εικόνα.

Εισαγγελέας: Αυτό θα το βλέπατε εδώ αν υπήρχε;

Ευτυχιάδης: Ναι.

Παπαρρούσου: Τι όργανα παραλάβατε;

Πρόεδρος: Μας τα είπε, κυρία συνήγορε, βάσει της έκθεσής του, μην τα επαναλάβουμε.

Παπαρρούσου: Έχετε κάνει μια ιστολογική που συμπληρώθηκε στις 30/01/2019, συμπληρωματικά. Αυτό που αποτυπώσατε, τα συμπεράσματα που έχετε καταγράψει, έρχονται με κάποιο τρόπο σε αντίθεση με την πρώτη ιστολογική;

Ευτυχιάδης: Όχι, σε καμία αντίθεση. Για τον εγκέφαλο έχουμε πει από την αρχή τα ίδια πράγματα. Σε ό,τι αφορά την καρδιά, ξαναβρέθηκαν τα ίδια ως προς την ισχαιμία. Εξειδικεύσαμε με βάση το ερώτημα του ανακριτή.

Παπαρρούσου: Το AIDS οδηγεί έτσι ακαριαία στο θάνατο;

Ευτυχιάδης: Απ' ό,τι ξέρω θα μπορούσε και από AIDS να πέθαινε αιφνιδίως, από τον φορέα μέχρι τον πάσχοντα, θεωρητικά οποιοσδήποτε θα μπορούσε να πεθάνει αιφνιδίως, είτε πάσχει από AIDS είτε από καρκίνο, όμως εδώ, όλο το ζουμί είναι στις εξωτερικές κακώσεις και στον αιφνίδιο θάνατο. Δεν μπορούμε να το αποσυνδέσουμε αιτιολογικά.

Πρόεδρος: Η πραγματικότητα είναι, θέλετε να πείτε, ότι οι κακώσεις δικαιολογούν επαρκώς την αιτία θανάτου.

Ευτυχιάδης: Ναι.

Παπαρρούσου: Οι αλλοιώσεις αυτές που βρέθηκαν;

Ευτυχιάδης: Οι αλλοιώσεις αυτές είναι στη μισή ώρα και δεν μπορούμε να τις πάμε προ των τεσσάρων ωρών.

Παπαρρούσου: Σε σχέση με το ιατρικό στρες, πρόκειται για μια βιοχημική διαδικασία, στη συνέχεια, όταν τα χτυπήματα εντείνονται πως εξελίσσεται; Αυξάνεται και το στρες ανάλογα;

Ευτυχιάδης: Δεν είναι μετρήσιμο, αλλά λογικά, ναι, αυξάνεται.

Παπαρρούσου: Και κάτι άλλο, ζητήθηκε από την υπεράσπιση να ερευνηθεί αν είχε λάβει κάποια ναρκωτική ουσία, το γνωρίζετε αυτό;

Ευτυχιάδης: Είχα την πληροφόρηση ότι δεν βρέθηκε κάτι. Επειδή είμαστε δύο άτομα στο εργαστήριο, τα περιστατικά καθυστερούν. Στο συγκεκριμένο περιστατικό βγήκε γρηγορότερα, πριν τις τοξικολογικές. Εγώ αποτυπώνω άλλο κομμάτι και άλλο μετά εκ των υστέρων πώς θα συνδυαστούν.

Παπαρρούσου: Τα συμπεράσματά σας συμφωνούν με τα συμπεράσματα των ιατροδικαστών;

Ευτυχιάδης: Νομίζω πως ναι. Εξάλλου είχαμε μεγάλη συζήτηση με τον κ. Καλόγρη για την αιτία θανάτου, ζητείται η γνώμη μου ως παθολογοανατόμου και καταλήξαμε ότι δεν υπάρχει άλλη αιτία από τις κακώσεις, έστω και αν αυτές δεν χαρακτηρίζονται μηχανικά θανατηφόρες.

Πρόεδρος: Μιλάμε για βιοχημική αντίδραση του οργανισμού. Αυτό δεν μπορεί να προσδιοριστεί αφού βιοχημικές εξετάσεις υπάρχουν; Δεν μπορεί να μετρηθεί με κάποιο τρόπο;

Ευτυχιάδης: Απ' ό,τι ξέρω δεν έχει μετρηθεί ποτέ ή δεν γίνεται ενδεχομένως στην Ελλάδα. Από συζητήσεις που έχω κάνει, όχι.

Πρόεδρος: Δηλαδή δεν έχει βρεθεί επιστημονικά τι παράγεται στον οργανισμό.

Εισαγγελέας: Αν γινόταν αυτό, θα γινόταν με βάση τα σωματικά υγρά σωστά; Από αιματολογικές εξετάσεις;

Ευτυχιάδης: Τώρα, σε μοριακό έλεγχο να μπορεί αυτό να αποτυπωθεί, δεν το ξέρω αυτό, δεν το έχω ακούσει αυτό ποτέ να γίνεται στην Ελλάδα.

Εισαγγελέας: Ας πούμε, είναι δυνατόν να ανιχνευθεί ηρωίνη από τρίχα απ' τα μαλλιά;

Ευτυχιάδης: Ναι, αλλά αυτό είναι διαφορετική εξέταση.

Παπαπαντολέων: Εσείς όταν κάνετε τις ιστολογικές, αναζητάτε τον ιατρικό φάκελο του θανάτου;

Ευτυχιάδης: Δεν το κάνουμε αυτό. Έχουμε κάποιες πληροφορίες, κυρίως όμως για παθολογικούς θανάτους. Αυτό που ενδιαφέρει στην νεκροτομή είναι να γίνει απόδοση της αιτίας θανάτου. Είναι άλλη η παθολογική νεκροτομή, επειδή άκουσα και από την πλευρά της υπεράσπισης. Και εγώ ως φοιτητής, είχαμε κάνει μελέτη, τότε που είχε βγει το AIDS και μελετούσαμε σε επιστημονική βάση τα όργανα, όχι βέβαια από βίαιους θανάτους.

Πρόεδρος: Σε επιστημονική βάση κάνατε έρευνα;

Ευτυχιάδης: Να μελετήσουμε την ασθένεια θέλαμε. Εδώ στην Ελλάδα είναι η ιατροδικαστική νεκροτομή.

Παπαπαντολέων: Σε ό,τι αποτυπώνεται δηλαδή στο σώμα.

Ευτυχιάδης: Ναι, μάλιστα.

Παπαπαντολέων: Εσείς άλλα όργανα θα μπορούσατε να έχετε πάρει;

Ευτυχιάδης: Είναι επιλογή του ιατροδικαστή, τα όργανα μας αποστέλλονται. Και αν μάλιστα είναι σίγουρος ο ιατροδικαστής για τα όργανα δεν τα στέλνει καν.

Αναγνωστόπουλος: Είπατε ότι κάνατε ενδελεχείς συζητήσεις με τον κ. Καλόγρηνα και προβληματιστήκατε, γιατί;

Ευτυχιάδης: Όπως σε όλα τα περιστατικά που παρουσιάζουν κάποια δυσκολία. Προσπαθήσαμε να δούμε πού θα αποδοθεί η αιτία θανάτου.

Αναγνωστόπουλος: Λάβατε γνώση του πορίσματος της ιατροδικαστικής;

Ευτυχιάδης: Όχι, δεν ανακατεύομαι καθόλου με το μακροσκοπικό κομμάτι των κακώσεων, είχα την πληροφόρηση από τον ιατροδικαστή.

Αναγνωστόπουλος: Σας είπε ο κ. Καλόγρηας αν κάποιο χτύπημα από μόνο του μπορεί να οδηγήσει στον θάνατο;

Ευτυχιάδης: Όχι, απ' ό,τι κατάλαβα από τον κ. Καλόγρηα.

Αναγνωστόπουλος: Σας είπε αν αυτά τα τραύματα ήταν εκδορές και αμυχές;

Ευτυχιάδης: Όχι, δεν μπήκαμε σε αυτό.

Αναγνωστόπουλος: Κάνατε δύο ιστολογικές, στην πρώτη αναφέρετε το αίτιο του οιδήματος και της κατάτμησης των καρδιακών κυττάρων;

Ευτυχιάδης: Στην πρώτη δεν αναφέρεται, ήμουν πιο τηλεγραφικός.

Αναγνωστόπουλος: Όταν συντάχθηκε από τον κ. Καλόγρηα και την κ. Μαριανού η ιατροδικαστική, ξέρετε αν είχαν λάβει γνώση αυτής της ιστολογικής;

Ευτυχιάδης: Δεν το ξέρω.

Αναγνωστόπουλος: Αν υποθέσουμε ότι το εύρημα με τα κύτταρα δεν το ξέρανε...

Ευτυχιάδης: Και οι ιατροδικαστές κάνουν παθολογοανατομική. Και επειδή έχω δει πολλά περιστατικά, έχω γίνει κι εγώ πιο αναλυτικός.

Αναγνωστόπουλος: Αυτό όμως εσείς το γράψατε κάποιους μήνες αργότερα.

Ευτυχιάδης: Όχι, μου ζητήθηκε προφανώς να περιγράψω τι εννοώ με τις ισχαιμικού τύπου αλλοιώσεις.

Αναγνωστόπουλος: Θεωρητικώς, τι διαφορά έχουν οι ισχαιμικού τύπου αλλοιώσεις από την ισχαιμία και το έμφραγμα;

Ευτυχιάδης: Δεν υπάρχει ακριβώς διαφορά. Είναι άτυπη συμφωνία με τους ιατροδικαστές, όταν είναι αλλοιώσεις που παρατηρούμε σε όλους του θανάτους, τις γράφουμε ισχαιμικού τύπου αλλοιώσεις. Δεν έχει καμία σημασία αυτό.

Αναγνωστόπουλος: Με βάση αυτό το εύρημα, του οιδήματος και της κατάτμησης, μπορούμε να προσδιορίσουμε την ώρα εγκατάστασης της ισχαιμίας; Να διαβάσω τη σελίδα 81 της πρωτόδικης απόφασης, στο ίδιο ερώτημα έχετε πει: «Ναι, ναι, μπορεί. Στις 4 ώρες από το επεισόδιο δεν ανευρίσκεται τίποτα στο μυοκάρδιο. [...]» Μισή ώρα, μία ώρα, πόσο είναι;

Ευτυχιάδης: Πάρτε το και σαν μια ώρα.

Παπαπαντολέων: Ναι, αλλά να διαβάσετε και παρακάτω.

Ευτυχιάδης: Σε όλες τις χρονονολογήσεις των βιβλίων υπάρχουν διαφορετικές ώρες, στο βιβλίο του Μάγιερ.

Αναγνωστόπουλος: Υπάρχει λέτε το βιβλίο του Μάγιερ και αναφέρει μισή ώρα.

Ευτυχιάδης: Δεν είναι τόσο σημαντικό.

Αναγνωστόπουλος: Κατ' ελάχιστο όριο, εκεί, όχι κάτω από μία ώρα, για σας μπορεί να μην είναι σημαντικό. Σας ξανακάνω την ίδια ερώτηση με τα δεδομένα που μας είπατε. Μπορούμε με ασφάλεια να χρονολογήσουμε το εύρημα το περιστατικό των αλλοιώσεων μία ώρα πριν τον θάνατο;

Ευτυχιάδης: Δεν ξέρω καταρχάς καν αν πέθανε ο θανών επιτόπου. Έχω δει ότι είναι στο μισάωρο, αλλά δεν μπαίνουμε σε τόσο μικρού εύρους χρονολόγηση.

Αναγνωστόπουλος: Μικρού εύρους θα ήταν αν ήταν δύο λεπτά.

Ευτυχιάδης: Και πάλι για εμάς είναι μικρό.

Πρόεδρος: Σας μιλάει για λεπτά, κ. συνήγορε.

Αναγνωστόπουλος: Έχετε κάποια εξήγηση για το γιατί είπατε άλλα στο πρωτόδικο δικαστήριο;

Πρόεδρος: Όταν κάνετε μία ερώτηση στον μάρτυρα, να αφήνετε τον μάρτυρα να απαντάει. Δεν είμαστε στο πρώτο δικαστήριο, εξετάζεται εδώ ο μάρτυρας, αφήνετέ τον να σκέφτεται και να απαντάει και όχι να πέφτει καινούρια ερώτηση και να γίνεται μπέρδεμα.

Αναγνωστόπουλος: Γιατί στο πρώτο δικαστήριο μας είχατε πει τουλάχιστον μία με δύο ώρες και εδώ μας λέτε μισή;

Ευτυχιάδης: Ίσως είχα υπόψιν κάποια άλλη βιβλιογραφία, αλλά δεν μπορούμε να προσδιορίσουμε ακριβώς. Δεν ξέρω πώς αποτυπώθηκε το ερώτημα. Καμιά φορά παίζουμε με τις λέξεις, μπορεί να μην αποτυπωθεί κάτι.

Αναγνωστόπουλος: Είπατε ότι το στρες προκαλείται από ερεθίσματα.

Ευτυχιάδης: Από εσωτερικά ή εξωτερικά.

Αναγνωστόπουλος: Μπορεί να κάνει διάκριση ο οργανισμός αν είναι από στρες;

Ευτυχιάδης: Νομίζω πως όχι.

Αναγνωστόπουλος: Τελικά ο Ζαχαρίας Κωστόπουλος ήταν ένας υγιής άνθρωπος;

Ευτυχιάδης: Υγιής δεν ήταν. Είχε ένα κατεστραμμένο συκώτι και είχε HIV. Προφανώς δεν ήταν ένας απολύτως υγιής άνθρωπος.

Αναγνωστόπουλος: Δεν έχω άλλη ερώτηση.

Γλύκας: Ισχαιμία της καρδιάς μπορεί να προκληθεί από μεγάλη απώλεια αίματος;

Ευτυχιάδης: Οποιαδήποτε αιτία μπορεί να οδηγήσει στον θάνατο μπορεί να κάνει αυτές τις αλλοιώσεις.

Γλύκας: Από σπασμό των στεφανιαίων αγγείων;

Ευτυχιάδης: Ναι, σε σπάνιες περιπτώσεις ναι. Αυτό που ρωτάει είναι όταν έχουμε πλήρες έμφραγμα του μυοκαρδίου.

Πρόεδρος: Αυτά είναι γενικές περιπτώσεις όμως.

Ευτυχιάδης: Ναι, είναι γενικές.

Γλύκας: Μπορεί να προκληθεί από αρρυθμίες;

Πρόεδρος: Εντάξει, τώρα, μπορεί να είναι πολλές οι αιτίες...

Γλύκας: Μπορεί να προκληθεί η ισχαιμία της καρδιάς από αρρυθμίες;

Πρόεδρος: Παρακαλώ, κύριε συνήγορε, μπορεί να είναι ατελείωτος κατάλογος, συνδέστε το με τα θέματα που αφορούν εδώ.

Γλύκας: Κάπου κατατείνουν οι ερωτήσεις. Ο σπλήνας, οι λεμφαδένες, το πάγκρεας, μπορείτε να πείτε σήμερα ότι δεν υπήρχαν ευρήματα;

Ευτυχιάδης: Εφόσον έπασχε από HIV, γενικά κάνει ευρήματα το AIDS.

Γλύκας: Μπορείτε να μου πείτε γιατί δεν εξετάστηκαν;

Ευτυχιάδης: Θεωρώ ότι δεν απεστάλησαν για εξέταση παθολογοανατομική γιατί αυτά τα όργανα δεν συμβάλλουν στην αιτία θανάτου.

Πρόεδρος: Δηλαδή, η ερώτηση είναι γιατί δεν εξετάστηκε το πάγκρεας; Μας είπε ότι αυτά είναι τα όργανα που επιλέχθηκαν από τον ιατροδικαστή. Να πώς γίνονται τα μπερδέματα.

Γλύκας: Έχω κάνει και σχετικό σχόλιο. Μου επιτρέπετε να συνεχίσω; Εκτός και αν υπάρχει αποκλεισμός.

Πρόεδρος: Κύριε συνήγορε...

Γλύκας: Ρωτάω κάτι συγκεκριμένο, αναζητώ έναν άλλον λόγο θανάτου, μπορώ να τον αναζητήσω; [Με ανεβασμένο τόνο] Ή είναι δεδομένος και φταίει ο Χορταριάς;

Πρόεδρος: Αυτά τα λέτε μόνος σας.

Γλύκας: Διακρίνω μια ένταση.

Πρόεδρος: [Με ανεβασμένο τόνο] Δεν σας εμπόδισα, κ. συνήγορε. Όπως διέκοψα και την αντίδικό σας όταν ρώτησε για τα όργανα. Η επανάληψη όταν χρειάζεται να γίνεται.

Γλύκας: Με βάση αυτά που έχουν να κάνουν με έναν άνθρωπο που έπασχε από AIDS, έχουμε την πιθανότητα να έχουν προσβληθεί τα όργανα αυτά από αντιρετροϊκή αγωγή;

Ευτυχιάδης: Θα μπορούσαν να έχουν προσβληθεί. Ό,τι αλλοιώσεις και να είχαν, ορθώς κατά τη γνώμη μου έκρινε ότι δεν πρέπει να σταλούν, γιατί εδώ μιλάμε για έναν αιφνίδιο θάνατο. Θα μπορούσε να στείλει και οτιδήποτε άλλο, αλλά δεν θα συνεισέφερε κάτι περισσότερο στο κύριο αίτιο θανάτου.

Γλύκας: Έχετε χρησιμοποιήσει δύο φορές τη λέξη «συνεισέφεραν»...

Πρόεδρος: Έκανε λάθος ο άνθρωπος.

Ευτυχιάνης: Έκανα λάθος, «συνεισέφερε» είπα, για αυτό τη διόρθωσα αμέσως.

Γλύκας: Αυτοί που έχουν προσβληθεί από τον ιό, δεν κινδυνεύουν από αιφνίδιο καρδιακό θάνατο λέτε κι εσείς και ο κ. Καλόγρης, αλλά υπάρχει μια άλλη άποψη που λέει ότι αυτός που πάσχει, έχει μια μεγάλη πιθανότητα να του εμφυτευτεί απινιδωτής, γιατί η αντιρετροϊκή αγωγή συνδέεται με αρρυθμίες.

Ευτυχιάνης: Δεν το ξέρω.

Γλύκας: Το γεγονός ότι δεν εξετάστηκαν ο σπλήνας, ο θύμος, οι λεμφαδένες, σε συνδυασμό με την απουσία ιατρικού φακέλου [...] δεδομένου ότι αυτά προσβάλλονται από τον HIV, δε μπορούμε να πούμε ότι και αυτά τα όργανα θα μπορούσαν να έχουνε προσβληθεί και οδηγήσαν σε αιτία θανάτου, από τη στιγμή που καμία κάκωση δεν ήταν θανατηφόρα; Καμία όμως.

Ευτυχιάνης: Κατ' αρχάς τη χρονολόγηση δεν μπορούμε να την κάνουμε επακριβώς.

Γλύκας: [Παρεμβαίνει και διακόπτει]

Πρόεδρος: Κύριε συνήγορε, αφού βλέπετε ότι προσπαθεί να τελειώσει.

Γλύκας: Διακρίνω μια ένταση, κυρία πρόεδρε.

Ευτυχιάνης: Μπορούμε να δεχτούμε τα πάντα και να ισχύουν. Μπορεί να είχαν προσβληθεί όλα του τα όργανα από κάτι. Μπορεί, μπορεί, μπορεί. Αν έρθει ένας άνθρωπος εδώ και με πυροβολήσει...

Γλύκας: Δεν έχουμε κάτι τέτοιο εδώ.

Ευτυχιάνης: Σας φέρνω ένα ακραίο παράδειγμα. Αλλά αν εγώ είχα και καρκίνο και με πυροβολούσε κάποιος, δεν θα λέγαμε ότι έχω πεθάνει από τον καρκίνο και όχι από τον εξωτερικό παράγοντα.

Πρόεδρος: Αν δεν είχατε τις κακώσεις, θα πηγαίνατε σε άλλο αίτιο, ναι, μας το είπατε.

Γλύκας: Παθολογικό υπόστρωμα δεν υπήρχε;

Ευτυχιάνης: Κοιτάζτε, επειδή και σε άλλη πολύκροτη υπόθεση ψάχνουμε, είτε ερευνούμε ζωντανό, είτε νεκρό, είμαστε υποχρεωμένοι να ζητήσουμε κλινικές πληροφορίες και να τις πάρουμε ως δεδομένες. Αν αρχίσω και μου πει ο ακτινολόγος «βλέπω αυτό» και εγώ τον αμφισβητώ, δεν μπορούμε να κάνουμε δουλειά έτσι.

Πρόεδρος: Δηλαδή θελετε να πείτε ότι παίρνετε τα ερωτήματα από τον εντέλλοντα.

Ευτυχιάνης: Μάλιστα.

Πρόεδρος: Εσείς είδατε τα ευρήματα των οργάνων και τα υπόλοιπα είναι στο επίπεδο της συνεργασίας, δεν είπατε το αίτιο θανάτου.

Ευτυχιάνης: Ναι, ο ιατροδικαστής συγκεντρώνει όλα τα ιστολογικά, τα τοξικολογικά, όλα.

Γλύκας: Ξέρετε αν το λιπώδες ήπαρ μπορεί να προκαλέσει αιφνίδιο θάνατο;

Ευτυχιάδης: Η αρρυθμία μπορεί να ισχύει για διάφορα αίτια.

Γλύκας: Είχατε στοιχεία για τα ηπατικά ένζυμα;

Ευτυχιάδης: Όχι.

Γλύκας: Δεν θα βοηθούσε;

Ευτυχιάδης: Στον αιφνίδιο θάνατο όχι. Από τη στιγμή που είχαμε εξωτερικό παράγοντα, όσο κακή κλινική κατάσταση και αν είχε κάποιος...

Γλύκας: Τη στιγμή που δεν έχουμε το ύψος, την καταγραφή των ηπατικών ενζύμων.

Ευτυχιάδης: Το ήπαρ φαίνεται ότι είναι κατεστραμμένο. Όμως ο άνθρωπος ζει.

Γλύκας: Δεν θα μπορούσε να κάνει αρρυθμίες;

Ευτυχιάδης: Όλα αυτά είναι υποθέσεις.

Πρόεδρος: Εντάξει, κ. μάρτυρα, ξεκινάμε με τις υποθέσεις, καταλήγουμε στα συμπεράσματα.

Γλύκας: Δεν ξέρω τι ξέρετε.

Πρόεδρος: Δεν θα συζητήσουμε όλες τις υποθέσεις. Σας παρακαλώ, κ. συνήγορε.

Γλύκας: Εγώ σας παρακαλώ πιο πολύ, κυρία πρόεδρε, αναζητούμε την αλήθεια.

Πρόεδρος: Εμείς περισσότερο από κάθε πλευρά. Αλλά η αποδεικτική διαδικασία θα είναι σε κάποιο πλαίσιο.

Γλύκας: Είναι με βάση τους λόγους εφέσεως και με την καταγραφή των ευρημάτων.

Πρόεδρος: Αν πάμε με τους λόγους της εφέσεως, θα πάμε σε πιο συγκεκριμένα πράγματα, αλλά το δικαστήριο δεν στέκεται μόνο εκεί. Τελειώνετε, παρακαλώ, όχι επί υποθετικών ερωτημάτων, δε θέλουμε τις βιβλιογραφίες.

Γλύκας: Προσπαθώ να είμαι ήρεμος, σας ενημερώνω ότι δεν κάνω υποθετικά ερωτήματα.

Πρόεδρος: Μας είπε για τις αρρυθμίες ότι δεν μπορούσε να τις εκτιμήσει.

Γλύκας: Στο άκουσμα της συνθέσεως ήμουν σίγουρος ότι θα είχαμε μια δίκαιη δίκη, σας παρακαλώ, δεν θέλω να χάσω αυτή την εμπιστοσύνη.

Πρόεδρος: Λοιπόν, ρωτήστε, κ. συνήγορε. Σας παρακαλώ, δεν είμαστε χθεσινοί.

Γλύκας: Ούτε εσείς, ούτε εμείς. Λοιπόν, έχουμε ένα πρόβλημα HIV σοβαρό, έχουμε ένα κατεστραμμένο συκώτι και αναζητούμε την αλήθεια. Με βάση αυτά τα ιατρικά δεδομένα, ο ιατρικός φάκελος θα βοηθούσε;

Ευτυχιάδης: Θα σας απαντήσω, αλλά δε θα το πάρετε στραβά, όπως με τους χρόνους, γιατί εδώ μιλάμε για ερμηνεία.

Γλύκας: Τη βιβλιογραφία την είχατε πει εσείς.

Ευτυχιάδης: Ναι αλλά είναι ερμηνεία. Ένας ιατρικός φάκελος θα μας βοηθούσε να κατανοήσουμε την παθολογία. Αλλά στην περίπτωση ενός αιφνίδιου θανάτου, όχι.

Γλύκας: Εσείς λέτε ότι πέθανε από τα χτυπήματα και δεν το έχει πει καν ο κ. Καλόγρης αυτό.

Ευτυχιάδης: Δεν μπορεί κανείς να φύγει από αυτό το γεγονός γιατί δεν μπορεί να πει κανείς ότι αυτός ο άνθρωπος, αν δεν έμπαινε στο κοσμηματοπωλείο και δεν γινόντουσαν αυτά που έγιναν, θα πέθαινε. Συνέβη ένα εξωτερικό γεγονός.

Γλύκας: Θα μπορούσε όμως;

Ευτυχιάδης: Αυτό είναι εντελώς φιλοσοφικό ερώτημα. Τι είμαι εγώ; Θεός για να ξέρω πότε θα πεθάνει; Δεν μπορεί να εξαιρεθεί ο εξωτερικός παράγοντας. Και μια παρένθεση, επειδή είχατε θέσει ερώτημα σε κάποιον από τους δύο ιατροδικαστές για κάποιον ηλικιωμένο, πεζός παρασυρθείς, είχε μεγαλοκαρδία και δεν είχε άλλη αιτία θανάτου. Ήρθε το ασθενοφόρο, πήγε περπατητός στο νοσοκομείο και κατέρρευσε εκεί. Θεωρήσαμε ότι ο θάνατος θα πρέπει να αποδοθεί στο στρες που του δημιουργήθηκε εκείνη τη στιγμή. Και με βάση το δεδομένο ότι δεν είχε κακώσεις, θα πρέπει να αποδοθεί πλέον ο θάνατος στο ιατρικό στρες που δημιούργησαν οι εξωτερικές συνθήκες.

Πρόεδρος: Και είχε πρόβλημα στην καρδιά; Δεν μπορείς να πεις ότι αν δεν υπήρχε πρόσκρουση θα πέθαινε.

Γλύκας: Εσείς μπορείτε να αποκλείσετε το ισχαιμικό να έχει ξεκινήσει πιο νωρίς;

Ευτυχιάδης: Δεν μπορούμε να ξέρουμε ακριβώς τι συμβαίνει. Είναι εντελώς υποθετική ερώτηση.

Γλύκας: Δεν θα την κρίνετε εσείς την ερώτηση, θα την κρίνει η κυρία πρόεδρος.

Ευτυχιάδης: Εγώ δεν προσβάλλω εσάς. Θέλω να πω ότι ιατρικά είναι υποθετική ερώτηση.

Πρόεδρος: Υπήρχε κάποιο ισχαιμικό πριν;

Ευτυχιάδης: Δεν μπορούμε να το αποκλείσουμε, να το βεβαιώσουμε. Ακόμα και βουλωμένα στεφανιαία να είχε, από τη στιγμή που υπήρχαν εξωτερικοί παράγοντες, δεν πέθανε από αυτό.

Πρόεδρος: Πάμε δηλαδή στο πότε έχει δημιουργηθεί, που δεν μπορείτε να προσδιορίσετε ακριβώς.

Ευτυχιάδης: Ναι, από τη στιγμή που έχουμε κάτι χειροπιαστό, δεν μπορούμε να μπούμε σε υποθέσεις. Αν γίνει κάτι τέτοιο, τότε θα δοθεί το έναυσμα για να καταρρεύσουν και σοβαρότερα πράγματα, θα ανοίξουν οι ασκοί του Αιόλου, γι' αυτό ιατρικά θα πρέπει να μείνουμε εκεί.

Πρόεδρος: Δεν είναι θεωρία η ιατρική, είναι πραγματικά δεδομένα.

Γλύκας: Η ανησυχία, ο φόβος, ο τρόμος μπορεί να οδηγήσει σε στρες;

Ευτυχιάδης: Ναι, φαίνεται ο άνθρωπος. Όχι ιατρικά, αλλά σαν άνθρωπος, φαίνεται ότι είναι αγχωμένος και ότι κατέβαιναν τα ρολά κτλ.

Γλύκας: Δεν μιλάω για τα ρολά, πάω πολύ πιο πριν.

Ευτυχιάδης: Άλλωστε το στρες είναι η αρρώστια της εποχής μας.

Γλύκας: Το κατέβασμα ρολών λοιπόν, μπορεί να δημιουργήσει στρες,

Ευτυχιάδης: Δεν είναι evidence based.

Γλύκας: Μείνετε στα ελληνικά.

Ευτυχιάδης: Είμαστε μία επιστήμη που στέκεται στις αποδείξεις.

Γλύκας: Ο κ. Αναγνωστόπουλος στο πρωτόδικό σας έχει ρωτήσει για τις τέσσερις ώρες [Διαβάζει από τα πρακτικά].

Ευτυχιάδης: Ναι, έχω δει και μισή ώρα.

Γλύκας: Εδώ έχετε απαντήσει κάτι άλλο.

Ευτυχιάδης: Πιθανόν να το απάντησα.

Γλύκας: Όχι πιθανώς το απαντήσατε, απαντάτε για το βιβλίο του Μάγιερ, ότι αναφέρει μία με δύο ώρες. Το επιβεβαιώνετε όμως.

Ευτυχιάδης: Στην καινούρια έκδοση λέει μισή ώρα.

Γλύκας: Μιάμιση ώρα.

Ευτυχιάδης: Όχι, μισή.

Γλύκας: Θέλω να μου πείτε καθαρά.

Ευτυχιάδης: Λέει μισή ώρα. Αλλά ό,τι και να αναφέρει, δεν χρονολογούμε με βάση τόσο περιορισμένο εύρος.

Γλύκας: Καλά, θέλετε να το αλλάξετε.

Ευτυχιάδης: Δεν αλλάζει τίποτα επί της ουσίας. Με ρωτήσατε και προηγουμένως, πέρα από τις χρονολογήσεις των ωρών, πείτε ότι δέχομαι ότι είχε ξεκινήσει το ισχαιμικό. Ξέρετε εσείς αν θα κατέληγε αυτός ο άνθρωπος;

Γλύκας: Είχατε πει δύο ώρες, μία ώρα, μισή ώρα. Σήμερα τι λέτε;

Ευτυχιάδης: Υπήρχε ένας εξωτερικός παράγοντας.

Αναγνωστόπουλος: Μα δεν το λέει κανείς αυτό. Αν συνέβαλε.

Ευτυχιάδης: Δεν έχουμε αποδείξεις.

Αναγνωστόπουλος: Έχουμε αποδείξεις.

Ευτυχιάδης: Οι θάνατοι που οφείλονται σε τέτοιες αιτίες δεν δικαιολογούνται έτσι.

Αναγνωστόπουλος: Δεν προσπαθούμε να απορρίψουμε την ιατροδικαστική. Αν συνέβαλε και κάτι άλλο ρωτάμε.

Ευτυχιάδης: Θα μπορούσε, δεν είχαμε τέτοια ευρήματα.

Αναγνωστόπουλος: Όταν κάνατε την ιστολογική, αγνοούσατε ποιος ήταν αυτός ο άνθρωπος. Αλλά από τις καταθέσεις, μαζί με το οίδημα και την κατάτμηση, μας λένε ότι ήταν στρεσαρισμένος.

Πρόεδρος: Είπε ότι είναι το γεγονός αυτό που ολοκληρώνει την εικόνα.

Γλύκας: Δεν αποκλείει.

Ευτυχιάδης: Και ένας άνθρωπος που δεν θα ήταν στρεσαρισμένος πριν, πάλι την ίδια αιτία θανάτου θα είχαμε.

Αναγνωστόπουλος: Αν τα συνδυάσουμε τα ευρήματα, μαζί με το ότι αποδεδειγμένα είχε στρες, θα βοηθούσε;

Ευτυχιάδης: Να βοηθήσει πού;

Αναγνωστόπουλος: Στο αν είχε ξεκινήσει από πριν.

Ευτυχιάδης: Δεν μπορούμε να το αποκλείσουμε.

Γλύκας: Πώς λέτε ότι αρκούν οι κακώσεις, όταν έχουμε έναν μηχανισμό στρες και έναν ιό πολύ σοβαρό. Και μάλιστα τοποθείτε το οίδημα δύο ώρες πριν, ενώ οι κακώσεις είναι στα 27 λεπτά.

Ευτυχιάδης: Εγώ σας λέω ότι είχε ξεκινήσει από πριν. Δεν ξέρουμε πώς θα κατέληγε.

Γλύκας: Ξέρουμε πώς κατέληξε;

Πρόεδρος: Μας απάντησε κε συνήγορε.

Γλύκας: Κυρία πρόεδρε, αφήστε μας να κοιμηθούμε καλά όταν τελειώσει η δίκη.

Πρόεδρος: Για το δικαστήριο γίνεται η διαδικασία.

Γλύκας: Τα ίδια χτυπήματα, είναι στα 27 λεπτά πριν το μοιραίο γεγονός. Δηλαδή πέθανε 27 λεπτά μετά τα φερόμενα χτυπήματα.

Ευτυχιάδης: Μπορεί να έχει χίλιους δυο λόγους να είναι στρεσαρισμένος. Απ' τη στιγμή όμως που γίνεται αυτό, δεν μπορούμε να το αγνοήσουμε.

Γλύκας: Αυτό που έχετε περιγράψει εσείς είναι πολύ πριν τα χτυπήματα.

Ευτυχιάδης: Δεν μπορούμε να το χρονολογήσουμε.

Γλύκας: Τώρα λέτε άλλα.

Πρόεδρος: Αφήστε τον να απαντήσει.

Ευτυχιάδης: Ωραία, πέστε ότι ξεκίνησε πιο πριν και είναι μέσα στη γκρι ζώνη, εκ των πραγμάτων, δικονομικά θα αποφασίσει το δικαστήριο, ιατρικά δεν μπορούμε να μην αποδώσουμε την αιτία θανάτου στην κάκωση, ακόμα και αν είχε στρες πριν.

Πρόεδρος: Μας το είπατε και με τον πεζό το παράδειγμα.

Ευτυχιάδης: Και σας είπα και σε σοβαρότερες περιπτώσεις, και 90 στένωση να είχε κάποιος, από τη στιγμή που πήγε περπατητός στο νοσοκομείο ο παππούς, ο θάνατος δεν μπορούμε να πούμε ότι ήταν από τη στένωση.

Γλύκας: Ξέρετε τι έχει προηγηθεί στο κοσμηματοπωλείο;

Ευτυχιάδης: Όχι.

Γλύκας: Καταγράφεται ότι το πιο σοβαρό τραύμα ήταν στο χέρι με το γυαλί. Είπατε ότι μπορεί να επέτεινε το στρες, και έχουμε ένα μεταγενέστερο συμβάν που έχει να κάνει με τη σύλληψη. Και μια επίθεση του εκλιπόντος, που καταγράφηκε από τα αστυνομικά όργανα. Αυτό μπορεί να επιτείνει το μηχανισμό του στρες; Αν όχι το πιο σοβαρό, με το πιο σοβαρό να είναι το υπ' αριθμόν 20.

Ευτυχιάδης: Εγώ με τα τραύματα δεν έχω ασχοληθεί καθόλου.

Γλύκας: Αυτό έχει επιβεβαιωθεί και από την κ. Μαρριανού, ήταν το πιο σοβαρό.

Παπαρρούσου: Στο κεφάλι είπαν όλοι ότι είναι τα πιο σοβαρά.

Γλύκας: Μπορεί αυτό το τραύμα στο χέρι να επιτείνει τον μηχανισμό στρες;

Ευτυχιάδης: Ναι, μπορεί, αλλά δεν μπορούμε να κάνουμε επιμερισμό ευθυνών, δεν έχω άποψη περί χτυπημάτων. Πάντως, οι πληροφορίες που είχα, ήταν ότι επρόκειτο για κακώσεις.

Γλύκας: Κυρία πρόεδρε, μικρή διακοπή δέκα λεπτά να πάρουμε μια ανάσα.

Πρόεδρος: Μόνο αν υπάρχει επείγουσα ανάγκη διακοπής.

Αναγνωστόπουλος: Ένα σχόλιο με το 358, με βάση την κατάθεση του κ. Ευτυχιάδη, αυτές οι ισχυρισμικού τύπου αλλοιώσεις δεν μπορεί να αποκλειστεί ότι είχαν ξεκινήσει από πριν, και τα τραύματα δεν μπορούν να αποδοθούν όλα στους δύο κατηγορούμενους, άλλα τα έχει προκαλέσει ο ίδιος, άλλα δεν ξέρουμε πώς, σίγουρα όχι όλα οι κατηγορούμενοι.

Ευθύμιος Κωστόπουλος, πατέρας του θύματος

[Προσέρχεται ο πατέρας του Ζακ Κωστόπουλου, Ευθύμιος Κωστόπουλος]

Ευθ. Κωστόπουλος: Θέλω να αναφέρω ότι ο εισαγγελέας της έδρας είναι αυτός που έκρινε πως δεν πρέπει να πάει φυλακή ο κατηγορούμενος. Μιλάμε για δύο κατηγορούμενους που παραβγαίνανε ποιος θα σκοτώσει το παιδί μου.

Πρόεδρος: Εσείς παρακολουθήσατε το βίντεο;

Ευθ. Κωστόπουλος: Με βουρκωμένα μάτια, όσο γινόταν το παρακολούθησα, αλλά δεν αντέχεται να βλέπεις να σου σκοτώνουν το παιδί on camera. Κανένας γονιός να μην έρθει σε αυτή τη θέση. Και με περίσσιο θράσος, σε ρεπορτάζ του Alpha, με την κ. Τζήμα αν δεν κάνω λάθος, είχε πει ο κατηγορούμενος, ο Χορταριάς, να λέει ότι τον χτυπούσε στοχευμένα στο πρόσωπο. Βρήκαμε την κα Τζήμα, της είπαμε για το βίντεο, μας είπε «δεν εξαρτάται από μένα, θα σας τηλεφωνήσω». Τι να σας πω, ήταν ένα χαρούμενο παιδί, ότι θα ξανάπαιζε πάλι στο θέατρο, την τελευταία μέρα είχε

όργανα, κλαρίνα στο χωριό μου και μου λέει «μπαμπά, θα πάμε;» Και πήγαμε, ενώ έφευγα την επόμενη μέρα για Αμερική. Μόνο που μου το ζήτησε, ήταν καλά.

Πρόεδρος: Έπαιρνε κάποια αγωγή;

Ευθ. Κωστόπουλος: Έπαιρνε, αλλά ήταν καλά. Έγραφε σε κάποια εφημερίδα, μετέφραζε κάποια έργα. Εγώ σκέφτηκα να πάω Αμερική για τα παιδιά, με την εστίαση ασχολιόμασταν. Και ο ένας ο γιος μου ήρθε εκεί. Ο Ζαχαρίας, ο Νίκος, μένανε μαζί εδώ. Ο Νίκος μού είπε όταν τελειώνε την ΑΣΟΕΕ «θα έρθω» και πιθανολογούσα θα έρθει και Ζαχαρίας. Εμένα σκοπός μου ήταν να έρθει όλη η οικογένεια εκεί πέρα, αλλά ήρθαν ανάποδα τα πράγματα.

Πρόεδρος: Αλλά ερχόσασταν καλοκαίρι;

Ευθ. Κωστόπουλος: Ναι, μάλιστα.

Πρόεδρος: Ήταν ανεξάρτητος οικονομικά;

Ευθ. Κωστόπουλος: Ναι, ήταν και όταν χρειαζόταν, βοηθούσα.

Πρόεδρος: Ήταν καλά; Σαςμίλαγε για τα προσωπικά του;

Ευθ. Κωστόπουλος: Ήτανε καλά, δευτέρα Λυκείου την τελείωσε στην Αμερική, δεν μας έλεγε για την προσωπική του ζωή, μετά μας τα είπανε οι φίλοι του.

Πρόεδρος: Για την συγκεκριμένη μέρα;

Ευθ. Κωστόπουλος: Δε μας είχαν πει κάτι. Όταν κάποια στιγμή μου ζήτησε παπούτσια αθλητικά για τρέξιμο, μετά έμαθα ότι πολλές φορές τον είχανε κυνηγήσει, το έμαθα μετά το συμβάν. Ήταν κλειστός στην προσωπική του ζωή, ίσως γιατί δεν ήθελε να μας στεναχωρήσει και κράταγε την προσωπική του ζωή δική του.

Πρόεδρος: Στο σπίτι πήγατε μετά, του παιδιού;

Ευθ. Κωστόπουλος: Όχι, το αφήσαμε έτσι, το μόνο που έχουμε από τον συγχωρεμένο τον Ζαχαρία είναι το σκυλάκι του.

Πρόεδρος: Οι φίλοι του σας είπανε συγκεκριμένα πράγματα; Τις εφημερίδες τις ξέρατε όπου γράφει;

Ευθ. Κωστόπουλος: Τις πήρα μετά, έγραφε με ψευδώνυμο, τα είχε βάλει κάποτε, είχε γράψει για έναν υπουργό για τις οροθετικές. Και του λέω «Τι τα βάζεις με όλους; θα σε τυλίξουν σε μια κόλλα χαρτί». Μόνο όταν ανακάλυπτα κάτι εγώ, δεν μου έλεγε. Θα ήθελα να προσθέσω κάτι, έναν άνθρωπο πώς μπορείς να τον χτυπάς λυσσαλέα με τέτοια μανία; Γιατί δεν βρέθηκαν πουθενά δακτυλικά αποτυπώματα; Λέει ο καταστηματούχος ότι πήγε για εφημερίδα, χωρίς να έχει οπτική επαφή, λες και είναι στη Σαουδική Αραβία που κόβουν τα χέρια. Άκουσα τον ιατροδικαστή να μου λέει τότε ότι το χτύπημα ήταν θανατηφόρο, αν δεν ήταν τα γυαλιά να του χτυπήσουν το κεφάλι θα τον σκότωνε επιτόπου.

Πρόεδρος: Ποιος ιατροδικαστής σας το είπε;

Ευθ. Κωστόπουλος: Ο κ. Τσαντίρης.

Πρόεδρος: Την κ. Σ. την ξέρατε;

Ευθ. Κωστόπουλος: Όχι, ήταν δασκάλα του γιου μου.

Πρόεδρος: Το σπίτι στην Αθήνα το επισκεπτόσασταν;

Ευθ. Κωστόπουλος: Όχι, στην Ιτέα. Είχε τελειώσει και από τις παραστάσεις, ήρθε και με παρέλαβε από το αεροδρόμιο και πήγαμε κατευθείαν στην Ιτέα.

Παπαπαντολέων: Οι δύο κατηγορούμενοι, αφού κάνανε τα χτυπήματα που περιγράφετε, τι κάνανε μετά;

Ευθ. Κωστόπουλος: Τίποτα. Ο ένας πήγε στο σπίτι του και ο άλλος φρόντιζε να τον κατηγορεί «τον ναρκομανή, τον παλιόπουστα».

Γλύκας: Μα τι λέτε τώρα;

Ευθ. Κωστόπουλος: Αυτά άκουσα και μην μου ανακατεύετε τα άντερα γιατί θα πέσω κι εγώ κάτω.

Παπαπαντολέων: Συγγνώμη σας έχει ζητήσει κανείς;

Ευθ. Κωστόπουλος: Συγγνώμη ζητάει ο άνθρωπος. Αυτοί, δεν μιλάμε για ανθρώπους, για κάτι άλλο...

Παπαρρούσου: Μετά τις κλωτσιές, ο κοσμηματοπώλης βγήκε και έκανε δηλώσεις;

Γλύκας: Η υποστήριξη κατηγορίας κατατείνει μόνο στην ενοχή.

Παπαρρούσου: Πήγανε μετά στην αστυνομία;

Ευθ. Κωστόπουλος: Όχι, δεν πήγανε πουθενά.

Πρόεδρος: Η υπεράσπιση ερώτηση;

Γλύκας: Τι να ρωτήσουμε; [Φωνάζει] Έρχεται και προσβάλλει τον κ. Εισαγγελέα!

Ευθ. Κωστόπουλος: Την άποψη μου είπα! [Ένταση]. Με ανακατέψατε και πήρα διπλά ηρεμιστικά.

Γλύκας: [Ορθιος και φωνάζει] Μα αν είναι δυνατόν, να ΠΡΟΣΒΑΛΛΕΙ τον κ. εισαγγελέα! Να σημειωθεί ότι δεν ρωτήσαμε επειδή [...] Να πάρουμε μια ανάσα;

Πρόεδρος: Όχι, θα αναγκαστούμε να κάνουμε και άλλη μία διακοπή.

Γλύκας: Θέλω μία διακοπή, πώς αλλιώς να το πω;

Πρόεδρος: Δεν μπορούμε να κάνουμε κάθε μισή ώρα διακοπή.

Σωκράτης Τσαντίρης, ιατροδικαστής (τεχνικός σύμβουλος οικογ. Κωστόπουλου)

[Προσέρχεται ο μάρτυρας Σωκράτης Τσαντίρης, ιατροδικαστής, τεχνικός σύμβουλος οικογένειας Κωστόπουλου]

Τσαντίρης: Θα προλάβω, κυρία πρόεδρε, έχω άδεια από την υπηρεσία.

Γλόκας: Μας έχετε τιμωρία εδώ πέρα.

Πρόεδρος: Είστε ο πρώτος και ο μόνος που τα λέει αυτά.

Τσαντίρης: Αυτό που έχω να πω είναι ότι βιοχημικές εξετάσεις σε θανόντες δεν κάνουμε, διότι υπάρχει κατακερματισμός των οργάνων. Είναι παθολογικός ο προηγούμενος μάρτυρας, δεν το ξέρει.

Πρόεδρος: Υπάρχει έκχυση άλλων ουσιών;

Τσαντίρης: Απελευθέρωση ουσιών, οπότε δεν μπορείς να δεις τις κατεχολαμίνες.

Πρόεδρος: Εσείς λοιπόν ήσασταν στην εξέταση.

Τσαντίρης: Βεβαίως, τα έπιασα με το χέρι μου, θέλω να πω ότι όλη η συζήτηση γίνεται για τα εξωτερικά τραύματα, ο θανόντας είχε και εσωτερικά τραύματα. [Δείχνει] Στο εδάφιο «κεφαλή» [διαβάζει τεχνική έκθεση] μικρή εστιακή όχι διάχυτη υπαραχνοειδής αιμορραγία. Υπάρχει φωτογραφικό υλικό, φαίνονται όλα τα τραύματα, στο δεξιό μέρος του προσώπου, τα τραύματα από τον υαλοπίνακα, [δείχνει φωτογραφίες από την έκθεση] το τραύμα στο αυτί που έκανε κι αυτό αιμορραγία, κάποια ήταν θλαστικά τραύματα, κάποια ήταν εκδορές. Επίσης η αιμορραγία δεν ήταν τόσο σοβαρή.

Πρόεδρος: Οι φωτογραφίες είναι από την δική σας την έκθεση;

Τσαντίρης: Ναι, μάλιστα, είναι από την παρουσία μου στο νεκροτομείο και τα έχω επισυνάψει, φαίνεται και στη φωτογραφία. Το έντονο κόκκινο είναι το αίμα που μένει, χρωματίζει ακανόνιστα το ανθρώπινο σώμα. Από τη νεκροψιακή έρευνα συμφωνώ πλήρως με τους ιατροδικαστές. Είχε εστιακή υπαραχνοειδή.

Πρόεδρος: Λοιπόν μας λέτε ότι έχει σοβαρές κακώσεις.

Τσαντίρης: Πλαστικές του τύπου των χυμώσεων των εκδορών, έχει κακώσεις και έχει και τραύματα όπως από τον υαλοπίνακα.

Πρόεδρος: Δηλαδή από το κόψιμο είχε πληγεί και στο χέρι που μας δείχνετε.

Τσαντίρης: Πολλαπλές πληγές από τον θρυμματισμένο υαλοπίνακα.

Πρόεδρος: Δεν τις έχετε επισυνάψει;

Τσαντίρης: Ναι, είναι οι ίδιες φωτογραφίες. Εξωτερικά είχε θλαστικά τραύματα. Κάποιος δεν θα πέθαινε, αν είχε μόνο τα εξωτερικά τραύματα. Τα εσωτερικά τραύματα [δείχνει φωτογραφίες στην έδρα] είναι η αιμορραγική διήθηση που περιγράφουν οι συνάδελφοί μου οι έμπειροι. Συνεχίζουμε με το επόμενο εύρημα, κροταφοβρεγματική αιμορραγία. Και άκουσα και τον παθολογοανατόμο, η εξαγγείωση που ανέφερε είναι ακριβώς η αιμορραγία, αίμα έξω από το αγγείο. Μπορεί να υπάρχουν παθολογικά αίτια, όταν δεν έχεις ανευρύσματα.

Πρόεδρος: Το ανεύρυσμα είναι σπάσιμο;

Τσαντίρης: Όταν δεν έχεις τέτοια ευρήματα και ξέρεις ότι έχει τραυματιστεί, είναι τραυματικής αιτιολογίας.

Πρόεδρος: Αυτό σε ποιο σημείο βρίσκεται;

Τσαντίρης: Στην αριστερή πλευρά της κεφαλής.

Πρόεδρος: Πλάγια στην κορυφή δηλαδή. Επειδή δεν μπορούμε να το δούμε όλοι με την ίδια ευχέρεια, πρέπει να το προσδιορίσετε και λεκτικά.

Γλύκας: Είναι αγχωμένος...

Τσαντίρης: Είναι πλησίον της κορυφής, πλάγια αριστερά στο κεφάλι. Κροταφοβρεγματικά.

Πρόεδρος: Άρα είναι η πλάγια στο πάνω μέρος του κεφαλιού. Τα χτυπήματα, τι επιπτώσεις είχαν;

Τσαντίρης: Όλα τα τραυματικά ευρήματα μαζί επιφέρανε τον θάνατο. Αυτό που προσθέτω, και είμαι πολύ νεότερος σε σχέση με τον κ. Καλόγρηνα και την κ. Μαρριανού, αυτό που θέλω να πω, είναι ότι εφόσον είχαμε εξαγγείωση ερυθρών, αυτή θα εξελισσόταν.

Πρόεδρος: Γιατί δεν εξελίχθηκε;

Τσαντίρης: Γιατί πέθανε νωρίτερα. Δεν αιμορραγείς μετά τον θάνατο. Άντεξε 27 λεπτά.

Πρόεδρος: Εσείς με τον ιατροδικαστή έχετε εκεί ανταλλαγή απόψεων;

Τσαντίρης: Δεν είμαι εδώ για να διαφωνήσω με κάποιο εύρημα, απλώς λέω και για τα εσωτερικά.

Πρόεδρος: Δηλαδή εσείς αποδίδετε την αιτία και στα εσωτερικά.

Τσαντίρης: Η κάκωση της κεφαλής. Αυτό ήταν το σοβαρότερο τραύμα που οδήγησε στον θάνατο.

Πρόεδρος: Δηλαδή, το ιατρικό στρες;

Τσαντίρης: Αυτό που θέλω να σας πω είναι ότι συνέβαλε.

Πρόεδρος: Εσείς εστιάζετε στο ότι αυτά τα δύο χτυπήματα ήταν πολύ ισχυρά.

Τσαντίρης: Και ότι γίνανε σε έναν χρόνο.

Πρόεδρος: Και θεωρείτε ότι ήταν και ισχυρότερα απ' όλα τα υπόλοιπα.

Τσαντίρης: Δεν μπορώ να πω με πόση δύναμη ασκήθηκαν. Μπορώ να πω ότι η εστιακή υπαραχνοειδής αιμορραγία είναι το σοβαρότερο.

Πρόεδρος: Αλλά συμφωνείτε κι εσείς ότι οι κακώσεις, εσωτερικές και εξωτερικές, δημιούργησαν τον μηχανισμό του στρες;

Τσαντίρης: Συμφωνώ και τονίζω ότι δεν ξέρω γιατί δεν αναφέρθηκαν στην αιμορραγική διήθηση, που ήταν στον κροταφίτη μυ. Προφανώς όμως ήταν εστιακή και δεν μπορούσε να μπει σαν αιτία θανάτου, γι' αυτό και ζητήσαμε παθολογοανατομική. Τώρα, αν ζούσε παραπάνω, πώς θα εξελισσόταν αν ζούσε μια ώρα, προφανώς η αιμορραγία θα ήταν περισσότερη. Το ότι έφτασε σε αυτό, σημαίνει ότι κάποιοι άνθρωποι τόσο μπορούν να αντέξουν.

Πρόεδρος: Τα άλλα προβλήματα;

Τσαντίρης: Πράγματι, είχαμε ένα ήπαρ που ήταν σε κιτρινόφαιη χροιά. Μπορεί να σε οδηγήσει στον θάνατο, αλλά εδώ είχαμε έναν άνθρωπο που δεν [...] [ακατάληπτο]

Πρόεδρος: Αυτό τι σημαίνει;

Τσαντίρης: Δεν είχε διατεταμένες φλέβες στην κοιλιά. Δεν είχε κισσούς, διάταση των φλεβών, ασκήτη. Μακροσκοπικά δεν είχε τις επιπτώσεις μιας μακροχρόνιας ηπατικής βλάβης.

Πρόεδρος: Μόνο έτσι θα πέθαινε από το ήπαρ;

Τσαντίρης: Συνήθως αυτό έχει μια βραδεία πορεία. Τώρα, να συνέβη αιφνίδια – για να μην πω ότι αποκλείεται – θα πω ότι είναι εξαιρετικά δύσκολο. Προφανώς είχε βλάβη και κάποια στιγμή θα άρχιζαν και τα συμπτώματα. Το δεύτερο είναι η ανεύρεση μακροφάγων που φαγοκυτταρώνουν σιδηρίνη.

Πρόεδρος: Τι σημαίνει αυτό;

Τσαντίρης: Έχω κι εγώ που είμαι περιστασιακός καπνιστής. Είναι κύτταρα της χρόνιας απάντησης της φλεγμονής.

Πρόεδρος: Είναι συνεπώς χωρίς να έχει κάποια επίπτωση στο θάνατό του.

Τσαντίρης: Ναι. Σας έχω φέρει και ένα σύγγραμμα.

Πρόεδρος: Όχι, γι' αυτό σας φέρνουμε. Καταλήγουμε σε αυτό. Καταλήγουμε σε αυτό, ότι αυτά τα ευρήματα στους πνεύμονες δεν έχουν καμία σχέση με τον θάνατό του.

Τσαντίρης: Στα τραύματα που περιέγραψαν οι ιατροδικαστές υπήρχαν και τα τραύματα της κεφαλής.

Πρόεδρος: Όταν είδαν τα τραύματα, ήσασταν παρών, όταν τα εντόπισαν αυτά ποια ήταν η αντίδραση τους;

Τσαντίρης: Δεν θα μιλήσω για ιδιωτική συζήτηση.

Πρόεδρος: Είπατε κι εσείς ότι δεν επέφεραν αυτά το θάνατο. Στον όρο διαφωνείτε;

Τσαντίρης: Είχε κεφαλαϊμάτωμα, που είναι η αιμορραγική διήθηση που είχε στον κροταφίτη και προσθέτω και την υπαραχνοειδή αιμμοραγία

Πρόεδρος: Καταγράφεται με διαφορετικό όρο.

Εισαγγελέας: Αυτήν την εξαγγίωση που λέτε, μπορεί να γίνει και χωρίς χτύπημα;

Τσαντίρης: Ναι, υπάρχει και από παθολογικά αίτια, σε περιπτώσεις όταν ο ασθενής έχει ανευρύσματα, βλάβες. Εδώ στείλαμε όλον τον εγκέφαλο, είναι από τα χτυπήματα, γιατί στην ίδια πλευρά είχε και το κεφαλαϊμάτωμα.

Εισαγγελέας: Εσείς μιλάτε για διάχυτη ισχαιμία. Λέτε «δεν βρήκαμε θρόμβωση, αλλά βρήκαμε διάχυτη ισχαιμία». Το έχετε πει αυτό;

Τσαντίρης: Δεν ξέρω αν το έχω πει προφορικά, και αποτυπώθηκε έτσι.

Εισαγγελέας: Λέτε, γιατί οι ισχαιμικού τύπου αλλοιώσεις ήταν πρόσφατες. Τα έχετε πει αυτά;

Τσαντίρης: Μπορεί να τα έχω πει αυτά, μπορώ να εξηγήσω τι εννοώ. Πρώτον, για τον θρόμβο, η πλημμελής αιμάτωση στο αγγείο προκαλεί ισχαιμία, έμφραγμα και θάνατο. Ο καθένας έχει την ειδικότητά του, ο παθολογοανατόμος δεν θα κρίνει μακροσκοπικά. Εκείνος θα πάρει μικροσκόπιο, εγώ σταματάω μέχρι τι θα δει το μάτι μου. Σαν ιατροδικαστές έχουμε τους όρους «πρόσφατο», «οργανωμένο», «παλαιό», δεν μπορούμε να πούμε «οξύ», δεν μπορώ να το πω ότι ήταν πριν. Ακούσατε τον κ. Ευτυχιάδη να λέει ότι μπορείς να δεις αυτά τα ευρήματα και τέσσερις και τρεις ώρες πριν, αλλά ακούσατε ότι είπε ότι συμβαίνει και σε αιφνίδιους θανάτους. Πάντα στην ιατρική μιλάμε εξ' αποκλεισμού.

Πρόεδρος: Το πρόσφατο, το οργανωμένο και το παλαιό, μπορείτε να τα δείτε μακροσκοπικά;

Τσαντίρης: Ναι. Αυτό που σας είπε ο κ. Ευτυχιάδης είναι το πιο σωστό.

Πρόεδρος: Είναι σε ερευνητικό πεδίο;

Τσαντίρης: Όχι ακριβώς. Μπορούμε να δούμε το παλαιό, το οργανωμένο και το πρόσφατο. Οι βλάβες προσδιορίστηκαν από τον κατάλληλο γιατρό, αλλά δεν δικαιολογούν το θανατηφόρο αποτέλεσμα.

Πρόεδρος: Που εδώ είπαμε ότι η καρδιά ήταν σε πολύ καλή κατάσταση.

Τσαντίρης: Ναι και δομικά υγιής. Οι καρδιοπαθείς έχουνε άλλη εικόνα. Εγώ δεν είδα βλάβη χρόνιας νόσου στην καρδιά που...

Πρόεδρος: Τα άλλα όργανα, το πάγκρεας;

Τσαντίρης: Το θέμα ήταν να αποκλείσουμε ότι δεν υπήρχαν κακώσεις. Υπάρχουν και σε φωτογραφίες.

Πρόεδρος: Είχαμε εκεί άλλα ευρήματα;

Τσαντίρης: Εκτός από το ήπαρ, όχι. Αλλά στείλαμε και ολόκληρο τον εγκέφαλο, λόγω της εστιακής. Ο εγκέφαλος εστάλη ολόκληρος λόγω της εστιακής, αλλιώς θα μπορούσαμε να πάρουμε τμήμα, στο ήπαρ πήραμε ένα τεμάχιο.

Πρόεδρος: Οπότε τα άλλα όργανα;

Τσαντίρης: Ήταν άνευ κακώσεων, κάποια είχαν συμφόρηση.

Πρόεδρος: Που εξηγείται;

Τσαντίρης: Από τον τρόπο θανάτου.

Παπαπαντολέων: Το ότι ο θανών ήταν φορέας του HIV, έχει παίξει κάποιον ρόλο στο θάνατό του;

Τσαντίρης: Τη δεδομένη στιγμή, κατ' εμέ όχι. Μακροπρόθεσμα το AIDS μπορεί να κάνει χιλιάδες επιπλοκές, ειδικά αν δεν είναι καλά ρυθμισμένος στην αγωγή του.

Παπαπαντολέων: Τα χτυπήματα και οι κακώσεις ήταν όλες της ίδιας σπουδαιότητας με αυτές είναι στο κεφάλι;

Τσαντίρης: Εγώ είπα, και σε αυτό διαφέρω με τους άλλους συναδέλφους, ότι πρωτίστως είναι οι κακώσεις στο κεφάλι, είναι πολύ εύκολο με τραύματα στο χέρι να τον δεις έξω να περπατάει, με εστιακή υπαραχνοειδή δεν μπορείς να κινηθείς.

Πρόεδρος: Γι' αυτό παραπάταγε;

Τσαντίρης: Δεν θα σχολιάσω το βίντεο.

Πρόεδρος: Είπατε ότι δεν μπορεί να περπατήσει.

Τσαντίρης: Μπορεί να κάνει κάποια βήματα, αλλά δεν θα σας εξηγήσω κλινικά πώς είναι, γιατί το κάθε σύμπτωμα είναι διαφορετικό. Αλλά υπάρχει ζάλη, κεφαλαλγία έντονη.

Παπαπαντολέων: Το κόψιμο που είχε στα χέρια είναι ικανό από μόνο του στη συγκεκριμένη περίπτωση να ήταν η αιτία θανάτου;

Τσαντίρης: Είχε πολλαπλά θλαστικά τραύματα, σίγουρα έχασε κάποια ποσότητα αίματος, κάτω από μισό λίτρο αίμα, ένα ποτήρι δηλαδή. Εδώ με πλήρη ακρωτηριασμό δακτύλων και επανέρχεσαι. Δεν μπορώ να πω ότι η αιμορραγία αυτή επηρέασε, εγώ δεν είδα έξαιμα σπλάχνα, να έχει φύγει το αίμα από τα σπλάχνα. Φυσιολογικά ο οργανισμός μας κάνει τη λεγόμενη ανακατανομή. Προσπαθεί δηλαδή να στείλει το αίμα στα πιο βασικά όργανα του σώματος.

Παπαπαντολέων: Έχετε δει τα βίντεο. Αυτό που περιγράφετε ως υπαραχνοειδή, έχει προέλθει από κάποια πλήξη;

Τσαντίρης: Εμένα η γνώμη μου έχει προκύψει από μία πλήξη, θεωρώ ότι δέχτηκε ένα πολύ ισχυρό λάκτισμα, σαν κάποιος να του πατάει στο κεφάλι.

Πρόεδρος: Είναι άλλο το πάτημα και άλλο το λάκτισμα.

Τσαντίρης: Αυτό που σαν κάποιος να του πατάει στο κεφάλι, θεωρώ ότι το πιο σφοδρό είναι αυτό.

Παπαπαντολέων: Και μια τελευταία ερώτηση, μήπως πέθανε από το φόβο του; Γιατί λέμε εδώ ότι κλείστηκε εκεί και φοβήθηκε. Κι εγώ να πάρω ως δεδομένο ότι φοβόταν από πριν το κοσμηματοπωλείο. Μπορεί να έχει πεθάνει από το φόβο του και όλα τα υπόλοιπα να είναι αδιάφορα;

Τσαντίρης: Με συγχωρείτε, στην ιατρική δεν υπάρχει ούτε στρεσόμετρο, ούτε φοβόμετρο, ούτε μπορώ να κάνω εξετάσεις να δούμε πόσες κατεχολαμίνες εκκρίνει. Αλλιώς θα ζητούσαμε αιματολογικές και όχι ιστολογικές. Το να εντάξουμε τον φόβο με το στρες, ίδια διαδικασία είναι, ο φόβος, στρες είναι και αυτό. Και δεν είναι λίγες οι φορές που έχουν καταλήξει και από αυτό άνθρωποι. Υπάρχουν οι αθλητές υψηλών απαιτήσεων που είναι στρεσαρισμένοι συνεχώς. Οι περισσότεροι δεν θα πάθουν τίποτα. Είναι κάποιες από τις τιμές που αυξάνονται, όλα αυτά επηρεάζονται από μόνα τους και από μια εγκεφαλική κάκωση, αν σας δώσω βιβλιογραφία θα δείτε. [Παραδίδει]

Παπαπαντολέων: Υπάρχει θύμα βίαιου θανάτου που δεν έχει στρες; Αν με πετάξει κάποιος από το γκρεμό δεν θα στρεσαριστώ;

Τσαντίρης: Προφανώς και κάποιος μπορεί να μη πεθάνουν, να ζήσουν, και σε δεύτερο χρόνο να πεθάνουν από τα τραύματα.

Παπαρρούσου: Πράγματι, εσείς λέγατε από την αρχή ότι τα τραύματα στην κεφαλή ήταν τα σοβαρότερα. Εδώ δεν έχουμε τη δυνατότητα να δούμε το βίντεο. Εσείς είστε σε θέση να αξιολογήσετε τα τραύματα ανάλογα με τη σοβαρότητα τους;

Τσαντίρης: Ναι, όπως είπα, είναι ένα λάκτισμα συγκεκριμένο, που είναι σαν πάτημα.

Παπαρρούσου: Στην κατάθεσή σας στον ανακριτή, ρωτάστε, στο σημείο που πιάνει ο θανών το λαιμό του, λέτε «μου δείχνει ήδη ότι έχει ξεκινήσει το πνευμονικό οίδημα. Συμπεραίνω ότι από τότε εξελισσόταν το καρδιακό επεισόδιο».

Τσαντίρης: Όταν έχει κάποιος οίδημα δεν μπορεί ανανπνεύσει καλά. Παρεμποδίζεται η φυσιολογική αναπνοή, έχει στέρηση οξυγόνου και πονάει.

Παπαρρούσου: Θεωρείτε ότι από το σημείο εκείνο και ύστερα μπαίνει σε λειτουργία ο μηχανισμός του θανάτου;

Τσαντίρης: Ναι, και σας το λέω ξεκάθαρα ότι οι κακώσεις που ευθύνονται περισσότερο ήταν εκείνες της κεφαλής. Συμφωνώ με τους συναδέλφους με έναν άλλο τρόπο.

[Ερωτήσεις από την υπεράσπιση]

Αναγνωστόπουλος: Αφορά τις κυρίες ενόρκους η ερώτηση, έχετε προσληφθεί από την οικογένεια;

Τσαντίρης: Βεβαίως.

Αναγνωστόπουλος: Και, αν άκουσα σωστά, είπατε ότι ο κ. Καλόγρηας και η κ. Μαρριανού είναι παλαιότεροι;

Τσαντίρης: Φυσικά, 20 χρόνια, 30.

Αναγνωστόπουλος: Δεν έχω άλλη ερώτηση.

Γλύκας: Συκώτι κατεστραμμένο;

Τσαντίρης: Σοβαρή βλάβη, ναι.

Γλύκας: Συμφωνείτε με τον κ. Καλόγρηα;

Τσαντίρης: Συμφωνώ με τον κ. Καλόγρηα.

Γλύκας: Αν συμφωνούσατε, δεν θα έγραφε «υπαραχνοειδή»; Δηλαδή ο εμπειρότερος, που τον έχετε εκθειάσει, δεν μιλάει για υπαραχνοειδή και μιλάτε εσείς;

Τσαντίρης: Το είδα. Και επαληθεύονται από το φωτογραφικό υλικό.

Γλύκας: Πόσο αξιόπιστος είστε, κ. Τσαντίρη;

Τσαντίρης: Εγώ την είδα με τα μάτια μου την υπαραχνοειδή, τη φωτογράφισα και άκουσα και τον κ. Ευτυχιάδη που περιγράφεται με «εξαγγείωση». Και να σας το πω και απλά, ερυθρά αιμοσφαίρια περιέχονται στο αίμα, και προφανώς υπήρχε αιμορραγία. Συμφωνώ ότι ήταν εξαγγείωση, απλά αυτή η εξαγγείωση ονομάζεται υπαραχνοειδής.

Γλύκας: Πού είναι η εξαγγείωση;

Τσαντίρης: Δεν το γράφει, γιατί δεν τον ρωτήσατε; Εγώ το προσδιορίζω εκεί που το είδα. Αριστερά κροταφοβρεγματικά.

Γλύκας: Και μάλιστα δεν την είδαν μακροσκοπικά.

Τσαντίρης: Εγώ την είδα.

Γλύκας: Δεν την είδαν οι ιατροδικαστές του κράτους, δεν την έγγραψαν;

Τσαντίρης: Την είδαν. Και την έγγραψαν «εξαγγείωση ερυθρών».

Πρόεδρος: Αφήστε τον να απαντήσει.

Γλύκας: Πάλι με μαλώνετε, κυρία πρόεδρε, ψάχνω να βρω αν στο παρελθόν σάς έχω κάνει κάτι...

Πρόεδρος: Σας παρακαλώ, κύριε συνήγορε.

Τσαντίρης: Η αυτόνομη λειτουργία της καρδιάς δεν εστιάζεται στο σημείο που βρέθηκε η υπαραχνοειδής. Θα υπήρχαν αργότερα και νευρολογικά ίσως προβλήματα, αλλά αυτό προϋποθέτει εν ζωή εξέταση. Είδα το εύρημα και, εγώ, σαν ιατροδικαστής, την κρίνω σαν βαριά κάκωση και εκεί σταματάω.

Γλύκας: Κάνει ζημιά, στη δυνατότητα. Πεθαίνει από αυτό;

Τσαντίρης: Όχι, συμπτώματα. Γι' αυτό και συμφωνώ ότι όλο αυτό μαζί ευθύνεται για το αποτέλεσμα. Αν δεν πέθαινε και προχωρούσε η εξαγγείωση, θα θρόμβωνε λογικά και μπορεί να είχε συμπτώματα, μπορεί και όχι. Θεωρείται όμως ο σοβαρότερος.

Γλύκας: Ο σοβαρότερος, αλλά δεν πεθαίνει κανείς από αυτό. Πάμε στο συκώτι. Εσείς είστε τεχνικός σύμβουλος αλλά θα τα πείτε όλα υπό το κράτος της εντολής της οικογένειας.

Τσαντίρης: Καμία εντολή δε με περιορίζει.

Γλύκας: Είχατε ζητήσει ιατρικό φάκελο;

Τσαντίρης: Όχι. Είχα συζητήσει μαζί τους.

Γλύκας: Είστε ένας επιστήμονας που εκτιμώ. Γιατί δεν ζητήσατε ιατρικό φάκελο, αφού είδατε ένα κατεστραμμένο συκώτι;

Τσαντίρης: Να έβλεπα με τον ιατρικό φάκελο τι;

Γλύκας: Τα ηπατικά ένζυμα, τι;

Τσαντίρης: Δεν θα ήταν φυσιολογικά με ένα τέτοιο συκώτι. Από την άλλη, την ημέρα που πέθανε, θα ήταν σε ένα επίπεδο που θα μπορούσε να δουλέψει.

Γλύκας: Το ξέρετε;

Τσαντίρης: Ναι, φυσικά.

Γλύκας: Είναι αυτό που λέμε λιπώδες ήπαρ;

Τσαντίρης: Είχαμε σχεδόν καθολική βλάβη.

Γλύκας: Το λιπώδες ήπαρ που προκαλεί αρρυθμία, μπορεί να οδηγήσει σε αιφνίδιο θάνατο;

Τσαντίρης: Σχετίζεται σαν επιβάρυνση.

Πρόεδρος: Σε αιφνίδιο σας ρώτησε.

Τσαντίρης: Αυτά τα νοσήματα συνήθως έχουνε εξελικτική πορεία.

Γλύκας: Ξέρετε, επειδή βλέπω ότι το ψάχνετε, αν μπορεί να πεθάνει από καρδιά κάποιος με HIV; Ότι οι αρρυθμίες αποτελούν τρίτη αιτία θανάτου στους ασθενείς με HIV;

Τσαντίρης: Όλοι στο τέλος από αρρυθμία είναι πιθανόν να πεθάνουν.

Γλύκας: Ξέρατε ότι έπασχε από HIV;

Τσαντίρης: Φυσικά, ήταν από τις πρώτες ερωτήσεις, είδα έναν οργανισμό που έπασχε από AIDS, προστατεύτηκα όσο μπορούσα, από εκεί και πέρα δεν είδα κάποια χρόνια επιβάρυνση

Γλύκας: Ένας ασθενής, δεν μας ενδιαφέρει το ικό φορτίο που έχει;

Τσαντίρης: Δεν μπορώ να το αξιολογήσω. Δεν είδα τις επιπτώσεις του AIDS, που θα τον οδηγούσε σε ένα νοσοκομείο με παράσιτα, λεμφώματα, αποστήματα κτλ. Γιατί άλλο το HIV, άλλο το AIDS.

Πρόεδρος: Το είχε υπό έλεγχο.

Τσαντίρης: Ναι, όταν λαμβάνεται και αντιρετροϊκή αγωγή.

Γλύκας: Το ξέρουμε;

Πρόεδρος: Ρωτάω και μου είπε οτι δεν είχε αποστήματα, λεμφώματα.

Γλύκας: Λεμφαδένες πήρατε;

Τσαντίρης: Όχι.

Γλύκας: Γιατί;

Τσαντίρης: Αν ήταν διογκωμένοι θα τους πέρναμε

Γλύκας: Με το μάτι δηλαδή τους είδατε;

Παπαρρούσου: Επιστημονικό μάτι.

Τσαντίρης: Ναι, μακροσκοπικά. το να στέλνεις έναν ολόκληρο οργανισμό για εξέταση, είναι ανάλογα με το τι ψάχνεις.

Πρόεδρος: Ό,τι δεν έχει μνημονευτεί ήταν υγιές;

Τσαντίρης: Εγώ στην έκθεσή μου τα μνημονεύω όλα. Αλλά δεν έχει λόγο να γίνει μια εξέταση σε κάτι που δεν είναι ορατό.

Γλύκας: Προφανώς είχατε τη συγκεκριμένη εντολή...

Τσαντίρης: Εγώ κανένα περιορισμό δεν δέχομαι, προσωπικά, στην καριέρα μου...

Γλύκας: Εσείς, ο Σωκράτης ο Τσαντίρης, είστε ένας άνθρωπος που σας νοιάζει και η επιστήμη. Εγώ επιμένω στον HIV, σπλήνα, επινεφρίδιο, πάγκρεας, λεμφαδένες.

Τσαντίρης: Το AIDS πιθανόν μπορεί να επηρεάσει μακροπρόθεσμα...

Γλύκας: [Διακόπτει]

Πρόεδρος: Τώρα, γιατί το κάνετε αυτό; Και μετά φταίω εγώ. Εξειδικεύστε την ερώτηση, κύριε συνήγορε, μη μιλάτε ταυτόχρονα.

Γλύκας: Εξειδικεύω την ερώτηση.

Τσαντίρης: Προφανώς το AIDS είναι ιογενές και επηρεάζει όλο το σύστημα, αυτά περιγράφονται. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η καρδιά ήταν δομικά σωστή, δεν είδαμε να υπάρχουν παθολογικές αλλοιώσεις.

Γλύκας: Η ιστολογική εξέταση δε θα διευκόλυνε ή δε θα εμβάθυνε την έρευνα;

Τσαντίρης: Δεν μπορείς να στείλεις όλα τα όργανα.

Γλύκας: Είπατε όμως ότι οι ασθενείς HIV έχουν καρδιολογικά προβλήματα.

Τσαντίρης: Μακροχρόνια θα έχουν πρόβλημα.

Γλύκας: Όπως και το λιπώδες ήπαρ;

Τσαντίρης: Ναι.

Γλύκας: Όπως και ο μηχανισμός του στρες;

Τσαντίρης: Το ιατρικό στρες είναι μια αφορμή που πυροδοτείται και κάποιοι οργανισμοί δεν αντέχουν.

Γλύκας: Έχουμε ένα παθολογικό υπόστρωμα που δίνει δυο σοβαρά προβλήματα υγείας, σε συνδυασμό με το στρες;

Τσαντίρης: Αν δεν είχαμε τους τραυματισμούς.

Γλύκας: Αν δεν είχαμε.

Τσαντίρης: Για μένα ο τραυματισμός κεφαλής με υπαραχνοειδή αιμορραγία είναι πάρα πολύ σοβαρό, δεν ξέρω πώς θα εξελισσόταν.

Γλύκας: Είπατε δεν πεθαίνει απ' αυτό.

Τσαντίρης: Δεν ξέρω αν ζούσε ακόμα 5 λεπτά πως θα εξελισσόταν. Μπορεί να αφήσει αναπηρία, μπορεί όχι. Μπορεί να πεθάνει κάποιος απ' αυτό ή και όχι.

Τσαντίρης: Συνήθως, αυτές οι βλάβες μπορεί να αφήσουν αναπηρία, μπορεί όχι, μπορεί και να μη πεθάνεις.

Γλύκας: Σε ερώτηση είπατε [...]

Τσαντίρης: Από μια εστιακή υπαραχνοειδή αιμορραγία δεν μπορώ να τη βάλω αιτία θανάτου και γι' αυτό ζήτησα ιστολογικές εξετάσεις.

Πρόεδρος: Εντάξει, και το διευκρινίζετε επαρκώς.

[Σχολιασμοί κατ' άρθρο 358 ΚΠΔ]

Παπαπαντολέων: Τρεις ιατροδικαστές ενώπιόν σας, ο κ. Τσαντίρης είναι πλέον και κρατικός λειτουργός, ένας παθολογοανατόμος, δύο τοξικολογικές εξετάσεις, δύο διαφορετικές ιστολογικές καταλήγουν αμετακίνητα και εμπεριστατωμένα. Η αιτία θανάτου του Κωστόπουλου ήταν τα χτυπήματα που δέχτηκε. Ούτε γιατί ιδρώσε, ούτε γιατί πήρε ντεπόν, ούτε γιατί φοβήθηκε. Καμία απολύτως άλλη αιτία δεν έχει μεσολαβήσει.

Παπαρρούσου: Ο κ. Τσαντίρης ξεκαθάρισε κάποια πράγματα, αν και όλοι οι ιατροδικαστές στα ίδια κατατείνουν, τα σοβαρότερα χτυπήματα είναι στο κεφαλι, δεν είχε χάσει πολύ αίμα, δεν διαπίστωσε συμπτώματα ηπατικής ανεπάρκειας, μακροσκοπικά τα όργανα δεν παρουσίαζαν αλλοιώσεις, το συμβάν ήταν πρόσφατο, το τραύμα του εγκεφάλου ήταν αρκετά σοβαρό και γι' αυτό στάλθηκε και ολόκληρος ο εγκέφαλος. Δεν είδε φυσικά συμπτώματα του AIDS, γιατί είναι πολύ συγκεκριμένα ευρήματα που δεν υπήρχαν στη συγκεκριμένη περίπτωση. Η έκθεση αποτυπώνει ακριβώς τα δεδομένα και με την περαιτέρω ανάλυση καταλαβαίνουμε ότι πλήρως στοιχειοθετείται η ενοχή των κατηγορουμένων.

Αναγνωστόπουλος: Μονο ο κ. Τσαντίρης είδε υπαραχνοειδή αιμορραγία, οι άλλοι δύο κάνουν λόγο για εξαγγείωση. Και επειδή σήμερα σας είπε ότι εντόπισε αυτή την αιμορραγία αριστερά στην κροταφοβρεγματική χώρα, θα ήθελα να σας παρακαλέσω στη διάσκεψή σας να επισκοπήσετε την ιατροδικαστική και να δείτε ένα προς ένα όλα τα τραύματα και να δείτε ότι είναι δεξιά. Δεν υπάρχει κανένα στο σημείο αυτό, όλα είναι αριστερά.

Η έδρα διέκοψε στις 12:46 για 45 λεπτά.

Συνέχιση της διαδικασίας 13:36.

Πέτρος Λαγουδάκος, τμηματάρχης ΔΙΑΣ

Πρόεδρος: Ο κ. Λαγουδάκος, ελάτε.

[Προσέρχεται ο μάρτυρας αστυνομικός Λαγουδάκος. Ο συνήγορος Γλύκας απουσιάζει]

Πρόεδρος: [Προς συνεργάτη συν. Γλύκα] Εσείς δεν είστε δικηγόρος;

Συνεργάτης Γλύκα: Δεν είμαι εξουσιοδοτημένος, πρέπει να είναι εδώ ο κ. Γλύκας.

Πρόεδρος: Δεν μπορεί μια ολόκληρη σύνθεση να εξαρτάται από τον κ. Γλύκα. Δικηγόρος δεν είστε; Θα τον βοηθήσετε.

Συνεργάτης Γλ.: Δεν το δέχομαι, κα. πρόεδρε, δεν μπορώ να το αναλάβω.

Πρόεδρος: Εσείς, κ. Λαγουδάκο, ήσασταν στο συμβάν;

Λαγουδάκος: Κατέθεσα σχετικά ως πιστοποιημένος εκπαιδευτής της ΕΛ.ΑΣ.

Πρόεδρος: Στο πώς χειρίστηκαν τη σύλληψη. Για το συμβάν αυτό καθ' αυτό έχετε κάποια ενημέρωση;

Λαγουδάκος: Το μόνο που έχω δει είναι το βίντεο που έχει δει και όλη η Ελλάδα.

Πρόεδρος: Πείτε μας για το περιστατικό. Ποιοι ενήργησαν;

Λαγουδάκος: Ήταν ο Σεφέρης ο Δαβίδ υπό τη διοίκησή μου, έχει αθωωθεί, ήταν μια ομάδα δική μου, άλλη μια ομάδα ΔΙΑΣ από τη Δυτική Αττική και ένας σταθμός ΖΗΤΑ. Και, κατά την άποψή μου, οι αστυνομικοί, οι ενέργειές τους ήταν σύννομες, επιχειρησιακά ορθές.

Χρησιμοποίησαν τα ηπιότερα μέσα για να συλλάβουν τον άτυχο θανόντα, αφού είχαν λάβει σήμα για ληστεία.

Πρόεδρος: Ποιά διαφορά έχει η ληστεία από την κλοπή; Διαφορετικά πρωτόκολλα δράσης;

Λαγουδάκος: Όχι, δεν υπάρχουν άλλα πρωτόκολλα, αλλά όταν παίρνουμε σήμα για ληστεία εκλαμβάνεται ως ένα σοβαρό περιστατικό.

Πρόεδρος: Γιατί προφανώς θεωρείται ότι;

Λαγουδάκος: Μπορεί να απαιτεί βία, όπλο, όλα αυτά.

Πρόεδρος: Η ομάδα ΔΙΑΣ πότε έφυγε για το σημείο;

Λαγουδάκος: Δεν θυμάμαι.

Πρόεδρος: Ο κ. Σεφέρης με ποιον άλλον μαζί;

Λαγουδάκος: Ήταν δυο μηχανές. Ήταν με τον Φάλκα, τον Ασπιώτη και ακόμα έναν που δεν τον θυμάμαι.

Πρόεδρος: Εσείς, εφόσον δεν έχετε καμία εμπλοκή στο συμβάν, τι μπορείτε να μας πείτε για το περιστατικό;

Λαγουδάκος: Δεν ήμουν παρών στο συμβάν.

Πρόεδρος: Ήταν για να δώσετε πληροφορίες και ενημέρωση;

Λαγουδάκος: Στο πρώτο δικαστήριο, με αυτά που είδα από το βίντεο έκρινα και μίλησα για το εάν η βία που ασκήθηκε ήταν σύννομη.

Πρόεδρος: Για να πείτε τη γνώμη σας;

Λαγουδάκος: Για να πω τη γνώμη μου.

Εισαγγελέας: Είπατε για ΔΙΑΣ Δυτικής Αττικής, γιατί έφτασε στο κέντρο αυτή η ομάδα;

Λαγουδάκος: Γιατί ήταν ενισχυτική.

Εισαγγελέας: Μου έκανε εντύπωση. Εσείς πού είστε ακριβώς;

Λαγουδάκος: Στη ΔΙΑΣ Αθηνών φτάνουμε κάτω, μέχρι Άγ. Δημήτριο.

[Ερωτήσεις από την υποστήριξη της κατηγορίας]

Παπαρρούσου: Κύριε μάρτυρα, οι συνάδελφοί σας αθώωθηκαν στο πρωτόδικο δικαστήριο. Για τους κατηγορούμενους εδώ τι ξέρετε;

Λαγουδάκος: Δεν ξέρω κάτι.

Παπαρρούσου: Εσείς πότε είδατε το βίντεο;

Λαγουδάκος: Το έχω δει πολύν καιρό πριν.

Παπαρρούσου: Είχαν ήδη συλληφθεί;

Λαγουδάκος: Δεν το θυμάμαι αυτό.

Παπαρρούσου: Θυμάστε καθόλου ενέργειες αστυνομίας προκειμένου να συλληφθούν οι κατηγορούμενοι;

Λαγουδάκος: Όχι.

[Ερωτήσεις για την υπεράσπιση]

Αναγνωστόπουλος: Αφού λέτε ότι έχετε δει το βίντεο, έχετε δει τον Κωστόπουλο να αυτοτραυματίζεται;

Λαγουδάκος: Απ' ό,τι θυμάμαι στο βίντεο, είχε πάρει πυροσβεστήρα, είχε πάρει το τζάμι του καταστήματος, υπήρχαν σπασμένα γυαλιά και προφανώς εκεί μπορεί να αυτοτραυματίστηκε.

Λαγουδάκος: Για τον κ. Καμπρά, λόγω κάποιων υποχρεώσεων, αν μπορεί να έρθει αύριο.

Πρόεδρος: Ναι, να έρθει.

Εισαγγελέας: Εσείς τι βαθμό έχετε;

Λαγουδάκος: Αστυνόμος Α'.

Πρόεδρος: Καθήστε, περιμένετε λίγο, αν έχει και κάποια ερώτηση ο κ. συνήγορος που θα έρθει, θα τον ρωτήσω και θα σας πω.

Κυριάκος Φάλλκας, αστυνομικός (ΔΙΑΣ)

[Προσέρχεται ο επόμενος μάρτυρας, αστυνομικός Φάλλκας]

Πρόεδρος: Ο κ. Φάλλκας. Εσείς πού ήσασταν;

Φάλλκας: Εμείς είμαστε η τρίτη ομάδα που φτάνουμε. Πρώτη ήρθε το ζευγάρι της Ζ, μετά [η ομάδα ΔΙΑΣ] της Δυτικής [Αττικής] και μετά εμείς.

Πρόεδρος: Εσείς είστε από το κέντρο;

Φάλλκας: Αφήνουμε τις μηχανές Πατησίων και Γλάδστωνος, είναι ήδη το ζευγάρι των Ζητάδων έξω από το κοσμηματοπωλείο. Είναι το σημείο που κάνει την κίνηση ο θανών και σπάει τη τζαμαρία και το κρατάει στο χέρι, από εκεί εξελίσσεται όλο το συμβάν.

Πρόεδρος: Τον είδατε να σπάει;

Φάλλκας: Ναι, τον είδα.

Πρόεδρος: Τι είδατε;

Φάλλκας: Εκεί δεν έχω καθαρή εικόνα γιατί το σημείο είναι κοντά στα 70-80 μέτρα, και μιλάμε για πλακόστρωτο αρκετά στενό.

Πρόεδρος: Και δεν πάτε και όλοι μαζί.

Φάλλκας: Ναι, και δεν πάμε όλοι στην προβληματική περιοχή, γιατί ήταν περίπου 60-70 πολίτες.

Πρόεδρος: Που παρακολουθούσαν;

Φάλλκας: Ναι, και μπορεί να γίνει κάποιος άλλος επικίνδυνος.

Πρόεδρος: Εσείς είστε έξω από τον κύκλο των ατόμων;

Φάλλκας: Ναι και βλέπουμε και φωνάζουμε και διώχνουμε.

Πρόεδρος: Και προσπαθείτε να διώξετε κόσμο.

Φάλλκας: Ναι, ακριβώς.

Πρόεδρος: Και τον βλέπετε ξαπλωμένο;

Φάλλκας: Είναι ξαπλωμένος, γυρίζει το πόδι, σπάει το τζάμι.

Πρόεδρος: Ανάσκελα;

Φάλλκας: Δεν το θυμάμαι.

Πρόεδρος: Ποιο πόδι;

Φάλλκας: Το αριστερό, με επιφύλαξη.

Πρόεδρος: Και το τζάμι από πού το παίρνει;

Φάλλκας: Απ' αυτά που είχαν μείνει στη βιτρίνα. Έκανε μπροστά την κίνηση...

Πρόεδρος: Περιμένετε, ήταν μπροστά του ο διασώστης, και τι έκανε;

Φάλκας: Μπροστά, και έχει γονατίσει.

Πρόεδρος: Ήταν πολύ κοντά δηλαδή.

Φάλκας: Μάλιστα. Η μια κίνηση που έκανε μπροστά.

Πρόεδρος: Μεταξύ του καταστήματος;

Φάλκας: Μπροστά ήταν ο διασώστης και πίσω ακριβώς ήταν ένας συνάδελφος από τη Ζ.

Πρόεδρος: Πρώτα πήγε προς τον διασώστη.

Φάλκας: Πρώτα εδώ και μετά εδώ [δείχνει]. Τυφλό χτύπημα, εννοώ χωρίς να φαίνονται.

Πρόεδρος: Αυτές οι κινήσεις φαίνονται στέρεες; Ότι τις κάνει με έλεγχο ή ότι ήταν άτσαλες;

Φάλκας: Τώρα μιλάμε για γυαλί μεγάλο, 40-50-60 [εκατοστά].

Πρόεδρος: Δεν ήταν χοντρό αυτό το τζάμι;

Φάλκας: Μυτερό έτσι [δείχνει], έκανε μπροστά κίνηση και πίσω κίνηση.

Πρόεδρος: Δεν έκανε κίνηση αυτόματη; ήταν αποφασιστική;

Φάλκας: Ναι, ήταν αποφασιστική.

Πρόεδρος: Μετά;

Φάλκας: Σηκώθηκε, έπεσε στο τραπεζάκι και μετά ήρθαν οι συνάδελφοι για να κάνουν τη σύλληψη.

Πρόεδρος: Μέχρι να χτυπήσει, η κίνησή του πώς ήτανε; Είχε ευστάθεια; Ισορροπία;

Φάλκας: Ναι.

Πρόεδρος: Δεν θέλουμε υποθέσεις. Μπορεί να σηκωθεί και να τρέμει.

Φάλκας: Όχι, σηκώθηκε για να τρέξει.

Πρόεδρος: Το τζάμι το κρατούσε;

Φάλκας: Ναι, αφαιρέθηκε από έναν συνάδελφο που του το έβγαλε με γυμνά δάχτυλα.

Πρόεδρος: Είδατε αν έχει τραυματιστεί και σε ποια σημεία;

Φάλκας: Εφόσον τελείωσε η χειροπέδηση φωνάξαμε.

Πρόεδρος: Ήταν κάτω όταν ο πλησίασαν οι αστυνομικοί;

Φάλκας: Σε εμβρυακή στάση, στο πλάι, κάτω.

Πρόεδρος: Εκεί λοιπόν ο συνάδελφος του παίρνει το τζάμι;

Φάλκας: Εκεί ο συνάδελφος του έπιασε το χέρι και προσπάθησε να του ανοίξει την παλάμη.

Πρόεδρος: Δηλαδή έφερε αντίσταση;

Φάλκας: Έχουμε 4 συναδέλφους που προσπαθούν να τον δεσμεύσουν. Δεν γίνεται να προσπαθούν 4 αστυνομικοί χωρίς να υπάρχει αντίσταση. Με το που του αφαιρέσαμε το τζάμι, φωνάξαμε τον διασώστη και λίγο αργότερα ήταν εκεί.

Πρόεδρος: Όταν μπήκε στο ασθενοφόρο πώς ήταν;

Φάλκας: Ήταν ήρεμος.

[Από το κοινό]: Αστυνομικός είναι. Αν δε λέει αυτός την αλήθεια, πού να πιστέψουμε; Αν δεν πιστεύουμε στους αστυνομικούς, αν δεν λένε την αλήθεια οι αστυνομικοί, σε τι να πιστέψουμε πια;

Πρόεδρος: Περάστε έξω, αν δεν μπορείτε να συγκρατηθείτε.

Πρόεδρος: [Προς τον μάρτυρα] Τον παίρνουν, λοιπόν, και τον πάνε στο ασθενοφόρο. Κατέβηκαν προφανώς και από το ασθενοφόρο και άρχισαν να τον περιθάλλουν.

Φάλκας: Όχι, είχε επιληφθεί ο διασώστης.

Πρόεδρος: Είχε αίματα;

Φάλκας: Αν δεν κάνω λάθος, στο πόδι είδα, γιατί κάποιος συνάδελφος φώναξε ότι έχει αίμα.

Πρόεδρος: Από το χέρι;

Φάλκας: Δεν έχω εικόνα από το χέρι. Αλλά λογικό είναι να κοπεί. Μιλάμε για γυαλί από τζαμαρία.

Εισαγγελέας: Γιατί να στραφεί κατά του διασώστη που τον φροντίζει;

Φάλκας: Δεν μπορώ να γνωρίζω.

Εισαγγελέας: Είδατε να του μιλάει ο διασώστης;

Φάλκας: Δεν είδα.

Εισαγγελέας: Μήπως πήγε να τον εμποδίσει να φύγει;

Φάλκας: Όχι, τον φρόντιζε, δεν τον εμπόδιζε.

Εισαγγελέας: Εσείς τους κατηγορούμενους στο σημείο;

Φάλκας: Ναι, μάλιστα, είδα τον κύριο που είναι εδώ.

Εισαγγελέας: Σε τι απόσταση ήταν ο κατηγορούμενος;

Φάλκας: 4-5 μέτρα.

Εισαγγελέας: Έκανε κάτι;

Φάλκας: Δεν είδα.

Εισαγγελέας: Ο κόσμος ο άλλος τι έκανε;

Φάλκας: Φωνάζανε.

Εισαγγελέας: Είδατε κόσμο να φοβάται;

Φάλκας: Είδαμε.

Εισαγγελέας: Ήταν κοντά;

Φάλκας: Ήταν στο πλάι, όχι κοντά. Οπότε, το πρώτο πράγμα που κάνουμε είναι να τους απομακρύνουμε.

Εισαγγελέας: Είδατε κόσμο να στρέφεται κατά του Κωστόπουλου;

Φάλκας: Όχι, όχι.

Εισαγγελέας: Είδατε να πιάνει τον λαιμό του;

Φάλκας: Όχι, δεν το είδα, αλλά ξαναλέω: Εγώ είμαι ακριβώς Γλάδστωνος και Πατησίων.

Εισαγγελέας: Μετά ο διασώστης τον ξαναφρόντισε;

Φάλκας: Μάλιστα, τον φωνάξαμε.

Εισαγγελέας: Πότε πήγε να φροντίσει πάλι;

Φάλκας: Με το που τελείωσε η χειροπέδηση.

Παπαπαντολέων: Εσείς λέτε ότι ήταν ρωμαλέος και αποφασιστικός;

Φάλκας: Δεν ανέφερα τη λέξη «ρωμαλέος».

Παπαπαντολέων: Πώς ήταν;

Φάλκας: Άλλο το ασταθής, άλλο το ρωμαλέος. Σηκώθηκε, πήγε να διαφύγει από τη δεξιά πλευρά, βρήκε πάνω στο stand και έπεσε.

Παπαπαντολέων: Τι είχε προηγηθεί αυτής της διαφυγής, πότε το μάθατε;

Φάλκας: Όταν είδαμε τα βίντεο, μετά από κάποιες μέρες.

Παπαπαντολέων: Εκεί πόσο κόσμο είχε;

Φάλκας: Είχε πολύ κόσμο.

Παπαπαντολέων: Κανείς δεν σας είπε τι έχει προηγηθεί;

Φάλκας: Αναφέρεστε σε διαδικασία που γίνεται μετά, από έτερες υπηρεσίες.

Παπαπαντολέων: Εγώ σας ρωτάω ως αυτόπτη μάρτυρα, ακούσατε τι έχει προηγηθεί;

Φάλκας: Ουδείς είπε κάτι.

Παπαπαντολέων: Λέτε ότι όταν κάνετε τη χειροπέδηση αντιστέκεται και δεν ανοίγει το χέρι του. Εσείς καταλαβαίνετε ότι ακούει τις εντολές και δεν συμμορφώνεται;

Φάλκας: Αυτό ακριβώς, εμείς προσπαθούμε να αφαιρέσουμε το τζάμι.

Παπαπαντολέων: Έχετε εικόνα γιατί δεν ανοίγει το χέρι;

Φάλκας: Αρνείται να συνεργαστεί.

Παπαπαντολέων: Έχω το δελτίο του ασθενοφόρου και κατά την παραλαβή δεν έχει σφύξεις, δεν έχει αρτηριακή πίεση. Είστε σίγουρος λοιπόν γι' αυτό που λέτε;

Φάλκας: Σαφέστατα

Παπαρρούσου: Γνωρίζετε σε ποιο σημείο πέθανε;

Φάλκας: Όχι, δεν το θυμάμαι.

Παπαρρούσου: Όταν τον φρόντιζε ο διασώστης, τι τραύματα έφερε;

Φάλκας: Δεν είδα τα τραύματα, είδα ότι χανει αίμα από το πόδι.

Παπαπαντολέων: Στο κεφάλι είδατε κάτι;

Φάλκας: Δεν θυμάμαι.

Παπαρρούσου: Όταν τον συνελάμβαναν, είχε δεμένο το κεφάλι του;

Φάλκας: Δεν το θυμάμαι αυτό.

Παπαρρούσου: Εσείς, παρόλα αυτά, στο σήμα λέει, για να γνωρίζετε, «έχουν τρέξει αίματα πάνω του», ποιος κωδικός είναι αυτός;

Φάλκας: 502, είναι η έτερη ομάδα.

Παπαρρούσου: Άρα ή έτερη ομάδα το γνωρίζει;

Φάλκας: Σας είπα ξανά ότι δεν πάμε όλοι μαζί.

Παπαρρούσου: Πώς εξηγείτε ότι ανάμεσά σας είναι ένας άνθρωπος με κίτρινο μπλουζάκι και σας έδωσε το γκλομπ που έπεσε κάτω; Τον γνωρίζατε;

Φάλκας: Όχι.

Παπαρρούσου: Λέγεται «Τριανταφυλλίδης», δεν έχει εμφανιστεί ποτέ.

Γλύκας: Το ξέρετε αυτό; Ότι λεγεται έτσι;

Παπαρρούσου: [Προς το δικαστήριο] Τα έχουμε όλα τεκμηριωμένα, από την κατάθεσή του προανακριτικά.

Παπαρρούσου: [Προς τον μάρτυρα] Γιατί είναι κατηγορούμενοι εδώ;

Φάλκας: Δεν γνωρίζω.

Παπαπαντολέων: Έχει άποψη για όλα τα υπόλοιπα, γι' αυτό δεν έχει;

Φάλκας: Συγγνώμη, με ενέργειες της αστυνομίας συνελήφθησαν.

Παπαπαντολέων: Επειδή υπήρχε το βίντεο.

Αναγνωστόπουλος: Τα βίντεο τα έχετε δει; Υπάρχουν και στιγμές που δεν φαίνονται;

Παπαπαντολέων: Οι ενέργειες που έχουμε κάνει αποτυπώνονται όλες.

Αναγνωστόπουλος: Τι ώρα πήγατε;

Φάλκας: 14:34.

Αναγνωστόπουλος: Τι ώρα φύγατε;

Φάλκας: Στα 20 λεπτά.

Αναγνωστόπουλος: Πόσο διήρκεσε η παραμονή σας εκεί;

Φάλκας: 10 με 15 λεπτά.

Αναγνωστόπουλος: Θεωρείτε ότι κινδυνεύσατε από την ενέργεια του κ. Κωστόπουλου;

Φάλκας: Έχουμε μια κίνηση, μια απειλή στον διασώστη, μετά γυρνάει από πίσω με το γυαλί, δεύτερη απειλή, και στο τέλος τρέχει με το γυαλί και μπορεί να χτυπήσει κάποιον ή να το στρέψει επάνω του.

Αναγνωστόπουλος: Από αυτό το γυαλί τραυματίστηκε ο ίδιος;

Φάλκας: Δεν το ξέρω αυτό, δεν το γνωρίζω.

Αναγνωστόπουλος: Στην ιατροδικαστική έχουμε πολλαπλά τραυματα, θυμάστε πού το κρατούσε το γυαλί;

Φάλκας: Δεξί.

Αναγνωστόπουλος: Θα μπορούσε να ταιριάζει;

Φάλκας: Λογικό είναι, εφόσον το είχε πιασει με γυμνό χέρι.

Αναγνωστόπουλος: Όταν σηκώθηκε πώς έπεσε;

Φάλκας: Λογικά αριστερά.

Γλύκας: Θέλω λίγο να μείνουμε παραπάνω στην εικόνα αυτού του ανθρώπου, όσο εσείς τον βλέπετε. Παρουσιάσατε με διαφορετικούς τρόπους ότι ήταν επικίνδυνος. Καταλάβατε ότι αυτός ο άνθρωπος θα μπορούσε να δημιουργήσει βλάβες;

Φάλκας: Ναι.

Γλύκας: Δεν θα ρωτήσω το αυτονόητο ότι το γυαλί αποτελεί όπλο. Το κρατούσε σφιχτά;

Φάλκας: Το κρατάει σφιχτά. Σκεφτείτε ότι ο συνάδελφος πάλευε να ανοίξει τα δάχτυλα.

Γλύκας: Το κάνετε πολύ παραστατικά. Αντιστεκόταν;

Φάλκας: Μάλιστα.

Γλύκας: Και το σήμα είναι ληστεία;

Φάλκας: Ναι, ληστεία με απειλή αιχμηρού.

Γλύκας: Οπότε η πρώτη αίσθηση της περιρρέουσας ατμόσφαιρας; Ότι ο Δημόπουλος και ο Χορταριάς έκαναν κάτι ή ότι μπήκε κάποιος για ληστεία;

Φάλκας: Όχι, όχι, ότι κάποιος μπήκε στο κοσμηματοπωλείο για ληστεία.

Γλύκας: Δηλαδή δεν σας είπε κανείς «κρατήστε τον Χορταριά».

Φάλκας: Όχι.

Γλύκας: Ό,τι έχει προηγηθεί, είστε κάθε μέρα στον δρόμο και στη μάχη, η εικόνα που έχετε απ' αυτόν τον άνθρωπο είναι ότι η ικανότητα του είναι να κάνει κακό ή καλό εκείνη τη στιγμή;

Φάλκας: Βλέπουμε δύο επιθέσεις με τα μάτια μας.

Γλύκας: Τον βλέπετε να είναι καλά ή στρεσαρισμένος;

Φάλκας: Δεν ήταν ήρεμος, δεν το συζητάμε. Έχω δει αντίστοιχα πράγματα σε ληστείες. Κανείς δεν είναι ήρεμος.

Γλύκας: Και πείτε μου κάτι τελευταίο: Εδώ έχουμε τον κ. Θανάση Χορταριά, σας έχει απασχολήσει ποτέ για οποιονδήποτε λόγο;

Φάλκας: Όχι όχι, για τίποτα.

Γλύκας: Έχει μια ηλικία... θύμισέ μου; [προς Χορταριά]

Χορταριάς: 61 χρονών.

Γλύκας: 61 χρονών. Μέχρι τα 56 χρόνια του, που ήταν τότε, έχει δώσει κάποιο δικαίωμα;

Φάλκας: Στη δική μας υπηρεσία, όχι.

Γλύκας: Αν μάθατε από την εν γένει συμπεριφορά του ότι προκαλούσε με οποιοδήποτε τρόπο;

Φάλκας: Όχι, όχι.

Γλύκας: Επίσης, τα τελευταία 5 χρόνια έχουμε έναν άνθρωπο που είναι εδώ ευλαβικά, σέβεται το δικαστήριό του. Αν αυτός ο άνθρωπος έκανε κάτι, εγώ χρησιμοποιώ πολλές φορές μεταφορικά την έκφραση να αναπνεύσει, να βήξει, καταλάβατε τι εννοώ.

Φάλκας: Όχι, δεν άκουσα κάτι τέτοιο.

Πρόεδρος: Ο κ. Λαγουδάκος που του είπα να μείνει. [Προς Γλύκα] Έχετε ερωτήσεις, κε συνήγορε;

Γλύκας: Θα σεβαστώ τη διαδικασία, όχι.

Ιωάννης Ασπιώτης, αστυνομικός (ΔΙΑΣ)

Πρόεδρος: Ελάτε, κύριε Ασπιώτη.

Ασπιώτης: Ήμουν αστυνομικός στην ομάδα ΔΙΑΣ.

Πρόεδρος: Σε ποιο σημείο ήσασταν στο περισταστικό;

Ασπιώτης: Είμαι οδηγός με μηχανή, μας έχει δώσει σήμα, έχουν καταφθάσει η ομάδα Ζ και η ομάδα [ΔΙΑΣ] της Δυτικής [Αττικής] και είμαι ο τελευταίος αστυνομικός που φτάνει στο σημείο. Υπάρχουν εκεί 60-70 άτομα και στο βάθος διακρίνω τον Ζαχαρία Κωστόπουλο και από πάνω τον διασώστη να του κάνει περίδεση στο κεφάλι. Πλησιάζοντας και κάνοντας στην άκρη τον κόσμο, ακούμε φασαρία, «πήγε να κλέψει», [...] βλέπουμε να πετάγεται [δειχνει με παραστατικές κινήσεις] ο κόσμος φωνάζει, ωρύεται, και έρχεται και πέφτει δίπλα μου, πετάγαν τραπέζια, χαμός. Βλέπω τον Κωστόπουλο να σηκώνεται, να κάνει κάποια βήματα, πέφτει κάτω [...] σε εμβρυακή στάση. Φωνάζω και του λέω «άφησέ το», και με το χέρι που κρατούσε το γυαλί από κάτω. Το γυαλί είχε σπάσει, αλλά όχι όλο. Φώναζα «το χέρι, το χέρι», έρχονται και οι συνάδελφοι να τον ευθυγραμμίσουμε για να μπορέσει να γίνει η σύλληψη.

Πρόεδρος: Έτρεχε αίμα από κει;

Ασπιώτης: Ναι, ναι.

Πρόεδρος: Έτρεχαν και αίματα κάτω;

Ασπιώτης: Ναι, αλλά δεν ήταν λίμνη.

Πρόεδρος: Σε τι κατάσταση ήτανε;

Ασπιώτης: Είχε γίνει περίδεση στο κεφάλι. Τώρα, την κατάστασή του δεν μπορώ να την αποτυπώσω 100%.

Πρόεδρος: Μίλαγε;

Ασπιώτης: Όχι, δεν άκουσα κάτι.

Πρόεδρος: Ούτε όταν προσπαθήσατε να του πάρετε το γυαλί;

Ασπιώτης: Όχι.

Πρόεδρος: Καμία λεκτική αντίδραση, δηλαδή;

Ασπιώτης: Όχι, δεν άκουσα κάτι.

Πρόεδρος: Ούτε από το κόψιμο; Να δείξει ότι πονάει;

Ασπιώτης: Όχι, όχι.

Πρόεδρος: Το γυαλί πόσο μεγάλο ήταν;

Ασπιώτης: Ήταν τόσο [δείχνει]. Όταν έπεσε κάτω, έσπασε το μπροστινό μέρος.

Πρόεδρος: Δεν κοβόταν;

Ασπιώτης: Κοβόταν.

Πρόεδρος: Πόσο παχύ ήταν το τζάμι;

Ασπιώτης: Γύρω στα 2-3 δάχτυλα.

Πρόεδρος: Από κοσμηματοπωλείο, ήταν τζάμι γερό;

Ασπιώτης: Δεν ξέρω.

Πρόεδρος: Και πώς έσπασε αυτό, αφού ήταν τόσο χοντρό;

Ασπιώτης: Δεν ήταν σκληρό... σαν γυαλί.

Πρόεδρος: Πόσο μήκος είχε;

Ασπιώτης: 30-40 εκ.

Πρόεδρος: Στο κεφάλι είχε αίματα;

Ασπιώτης: Δεν είδα.

Πρόεδρος: Ακούσατε κόσμο να περιγράφει από εκεί;

Ασπιώτης: Ακουγόταν ότι μπήκε να κλέψει, ότι βγήκε από τη βιτρίνα, δεν υπήρχε μια σαφής κατάσταση.

Πρόεδρος: Η τζαμαρία σε ποιο μέρος είχε σπάσει;

Ασπιώτης: Το κάτω μέρος σίγουρα και δεν θυμάμαι και το πάνω.

Πρόεδρος: Πέτρες είδατε να υπάρχουν εκεί;

Ασπιώτης: Όχι.

Πρόεδρος: Το μαχαίρι το είδατε εσείς;

Ασπιώτης: Είδα ότι το είχε κρατήσει ο συνάδελφός μου και έψαχνε να το βάλει σε σακουλάκι.

Πρόεδρος: Σαν εύρημα δηλαδή;

Ασπιώτης: Ναι και άκουσα και από το κέντρο να λέει «άτομο με αιχμηρό αντικείμενο».

Εισαγγελέας: Δηλαδή ο Κωστόπουλος βρέθηκε ανάμεσα σε εσάς και στον διασώστη;

Ασπιώτης: Δεν ήμουν εγώ, όχι.

Εισαγγελέας: Ήσασταν πιο μπροστά από τον προηγούμενο μάρτυρα;

Ασπιώτης: Ναι, αλλά η γωνία η δικιά μου έβλεπε.

Εισαγγελέας: Ποιος ήταν ο αστυνομικός;

Ασπιώτης: Είναι από τους κατηγορούμενους, Ρουσσάκος.

Εισαγγελέας: Είπατε, καλέσατε τον διασώστη, μετά που πήρατε το γυαλί.

Ασπιώτης: Εγώ όταν πήγα είδα τον διασώστη να κάνει περιίδεση.

Εισαγγελέας: Τους κατηγορούμενους τους είδατε;

Ασπιώτης: Όχι, καθόλου.

Παπαπαντολέων: Ήσασταν πολύ παραστατικός στην περιγραφή. Δεν σας έβρισε, δεν είπε «πονάω», τίποτα. Τώρα που το ανακαλείτε στη μνήμη σας, είχε συνείδηση του τι γίνεται;

Ασπιώτης: Όχι.

Παπαπαντολέων: Έχετε την αίσθηση ότι είχε συνείδηση;

Ασπιώτης: Πιστεύω ότι είχε αίσθηση του τι γίνεται, γιατί σηκώνεται και κάνει επίθεση στον άνθρωπο που του σώζει τη ζωή.

Παπαπαντολέων: Δεν είναι λίγο παράδοξο αυτό;

Ασπιώτης: Ναι, το κάνει συνειδητά, να χτυπήσει τον άνθρωπο που σε σώζει όμως...

Παπαπαντολέων: Ναι ας πούμε ότι είναι λίγο παράδοξο.

Ασπιώτης: Για 'σας.

Παπαπαντολέων: Γενικά είναι. Θυμάστε όταν τελειώνει τη χειροπέδηση τι χρώμα έχει το πρόσωπό του;

Ασπιώτης: Λευκό, ξέρω 'γω; Κανονικό.

Παπαπαντολέων: Επειδή προκύπτει από τις φωτογραφίες κάτι άλλο.

Ασπιώτης: Εγώ αυτό θυμάμαι.

Παπαρρούσου: Πότε πέθανε, θυμάστε;

Ασπιώτης: Εγώ ενημερώθηκα 2 ώρες αργότερα ότι κατέληξε.

Παπαρρούσου: Εσείς έχετε την άποψη ότι, όταν τον είδατε, ήταν βαριά τραυματισμένος;

Ασπιώτης: Όχι.

Παπαρρούσου: Άρα διαφωνείτε με τις διαβιβάσεις, γιατί εδώ λέει ότι «Κέντρο, το άτομο θα πάει νοσοκομείο γιατί είναι βαριά τραυματισμένος».

Ασπιώτης: Δε φαινόταν εκείνη την ώρα ότι τα τραυματά του ήταν βαριά.

Παπαρρούσου: Κυρία πρόεδρε, εδώ προκύπτει και πάλι η ανάγκη να δούμε το βίντεο, γιατί είναι όλη η εγκληματική δράση καταγεγραμμένη.

Εισαγγελέας: Θα το δούμε στα αναγνωστέα αυτό.

Παπαπαντολέων: Απλώς, κυρία πρόεδρε, υπάρχει μια μοναδική δυνατότητα εδώ.

Παπαρρούσου: Όπως γνωρίζετε, αθώωθηκαν οι συνάδελφοί σας στο δικαστήριο και καταδικάστηκαν οι κατηγορούμενοι.

Ασπιώτης: Δεν είχε έγκλημα στο σημείο.

Παπαρρούσου: Βλέπετε έναν τραυματία. Δεν πρέπει να διερευνήσει η αστυνομία τις συνθήκες τέλεσης του τραυματισμού; Τι κάνατε;

Ασπιώτης: Το Κέντρο μας διαβίβασε να πάμε σε άλλο σημείο. Εγώ προσωπικά αποχώρησα.

Παπαρρούσου: Με ποιο τρόπο οι συνάδελφοί σας μεταχειρίστηκαν τον Κωστόπουλο;

Ασπιώτης: Τι εννοείτε;

Παπαρρούσου: Τον πάτησαν, τον έσπρωξαν;

Ασπιώτης: Ούτε τον πάτησαν, ούτε τον έσπρωξαν, έπεσε μόνος του. Προσπαθήσαμε να αφοπλίσουμε το χέρι με το γυαλί και να τον χειροπεδήσουμε, να διασφαλίσουμε το άτομο και τους παρευρισκόμενους.

Παπαρρούσου: Σε σχέση με τους σημερινούς κατηγορούμενους;

Ασπιώτης: Εκ των υστέρων έμαθα ότι η ασφάλεια διενήργησε ενέργειες και τους συνέλαβε.

Πρόεδρος: Είναι φυσικό να κοιτάτε το χέρι;

Ασπιώτης: Είναι αυτό που μπορεί να με βλάψει.

Πρόεδρος: Ενώ προσπαθείτε να του ανοίξετε την παλάμη, δεν στρέφετε καθόλου το βλέμμα σας να δείτε τα μάτια; Σε όλο αυτό το στιγμιότυπο. Να καταλάβετε την πρόθεσή του;

Ασπιώτης: Κατάλαβα τι λέτε. Ξεκινάμε ότι πρέπει να φύγει το γυαλί από το χέρι του, βλέπω μετά έναν άνθρωπο που είναι δεμένος κάτω και δεν μπορώ να τον ελέγξω παραπάνω.

Πρόεδρος: Τον έχετε κάτω και βάζετε δύναμη, δεν τον κοιτάτε καθόλου στο πρόσωπο; Με μια γρήγορη ματιά έστω;

Ασπιώτης: Κοίταζα το γυαλί. Ήμουν εκεί και επρεπε να αφαιρέσω το γυαλί γιατί ήταν το μέσο με το οποίο μπορούσε να με βλάψει.

Πρόεδρος: Έχετε πει «είχα ένα άτομο σε υπερδιέγερση».

Ασπιώτης: Ναι, φαντάζομαι εκείνη τη στιγμή.

Πρόεδρος: Όχι «φαντάζομαι». Αυτή την εξήγηση δίνετε. Έπεσε πάνω στο εμπόδιο που ήταν μπροστά του;

Ασπιώτης: Έπεσε πάνω στο εμπόδιο.

Πρόεδρος: Γιατί δεν το είχε δει;

Ασπιώτης: Προφανώς δεν το είδε το τραπέζι, ήταν και η περιδίεση; Δεν ξέρω, εγώ έτσι τον είδα.

Εισαγγελέας: Πάντως ένας φυσιολογικός άνθρωπος δεν πέφτει έτσι πάνω σε ένα τραπέζι.

Ασπιώτης: Ε, εντάξει, δεν μπορώ να σας το πω αυτό.

Εισαγγελέας: Δε φαίνεται να πέφτει στο τραπέζι περπατώντας.

Ασπιώτης: Περπατώντας έπεσε.

Εισαγγελέας: Εννοώ περπατώντας στα καλά του. Αν εσείς γυρίσετε πίσω δεν θα πέσετε πάνω στις καρέκλες που είναι πίσω σας.

Ασπιώτης: Ναι, θα μπορούσε και αυτό, αλλά συνέβη το άλλο.

Εισαγγελέας: Το οποίο είναι παράξενο. Δεν είναι παράξενο να πέσετε εσείς πάνω στις καρέκλες;

Ασπιώτης: Ναι.

[Ερωτήσεις από την υπεράσπιση]

Αναγνωστόπουλος: Έχει πει κάποιος συνάδελφός σας ότι μετά την κίνηση αυτή, κάποιος πήγε να του βάλει τρικλοποδιά.

Ασπιώτης: Δεν το έχω δει. Αλλά απ' ό,τι θυμάμαι δεν του έβαλε κανείς, γιατί τον είδα τον Ζαχαρία που έπεσε πάνω στο τραπέζι.

Αναγνωστόπουλος: Τι ώρα φύγατε από το σημείο;

Ασπιώτης: 15:05 το πολύ.

Αναγνωστόπουλος: Όλη αυτή την προσπάθεια που ήσασταν εκεί, η προσοχή σας ήταν στραμμένη στον Ζαχαρία Κωστόπουλο;

Ασπιώτης: Μάλιστα.

Αναγνωστόπουλος: Υπάρχουν κομμάτια που δεν έχουν αποτυπωθεί στο βίντεο;

Ασπιώτης: Φαντάζομαι ότι δεν έχει αποτυπωθεί ό,τι έχει συμβεί.

Αναγνωστόπουλος: Αυτά τα 20 λεπτά που είστε εκεί, το περιγράφει όλο το βίντεο που είδατε; Γιατί είναι δύο ξεχωριστά βίντεο. Το περιγράφει όλο; Ή είναι στιγμές που δεν έχουν αποτυπωθεί;

Ασπιώτης: Τη στιγμή που φτάνουμε και το αποτυπώνει και το βίντεο, και τον χειροπεδούμε, είναι σωστό το βίντεο.

Αναγνωστόπουλος: Ναι, αλλά υπάρχουν και σημεία που δεν έχουν αποτυπωθεί.

Ασπιώτης: Θα υπάρχουν.

Αναγνωστόπουλος: Με το γυαλί που κρατούσε τραυματίστηκε ο Κωστόπουλος;

Ασπιώτης: Μάλιστα.

Αναγνωστόπουλος: [Διαβάζει από ιατροδικαστική την περιγραφή για το τραύμα στο χέρι]

Ασπιώτης: Σωστά, ταιριάζει, γιατί ήταν πολύ βαθύ το τραύμα στο χέρι του.

Αναγνωστόπουλος: Υπάρχει περίπτωση να τραυματίστηκε και στο τραπεζάκι;

Ασπιώτης: Στην πτώση μπορεί να τραυματίστηκε.

Αναγνωστόπουλος: Υπάρχει περίπτωση να αντιστέκεται κάποιος και να μην έχει τις αισθήσεις του;

Ασπιώτης: Δεν μου έχει συμβεί.

Γλύκας: Μπορείτε να αποτυπώσετε, με όποια σχέση έχετε, ποια ήταν η εικόνα του μέσα στο κοσμηματοπωλείο;

Ασπιώτης: Αυτό που έχω δει στο βίντεο. Μου έκανε εντύπωση ότι δεν μπορούσε να κρατήσει τον πυροσβεστήρα.

Γλύκας: Ταίριαζε αυτή η εικόνα σε ληστεία;

Ασπιώτης: Ναι.

Γλύκας: Η εικόνα του ανθρώπου αυτού μέσα στο κοσμηματοπωλείο ποια ήταν;

Ασπιώτης: Ένας άνθρωπος ο οποίος είχε χάσει τον προσανατολισμό του, ήταν σε μια υπερδιέγερση.

Γλύκας: Στρεσαρισμένος θα μπορούσε να θεωρηθεί;

Ασπιώτης: Ναι.

Γλύκας: Εξω από το κατάστημα, ήταν ένα έντονο περιστατικό;

Ασπιώτης: Ναι.

Γλύκας: Είχε κάποιο χτύπημα που να θεωρείται θανατηφόρο;

Ασπιώτης: Εξωτερικά, όχι. Εσωτερικά, δεν γνωρίζω αν υπήρχε π.χ. κάποια ρήξη σπλήνας, κάτω δεν υπήρχε αίμα.

Γλύκας: Είστε στην ίδια υπηρεσία με τον προηγούμενο αστυνομικό;

Ασπιώτης: Μάλιστα.

Γλύκας: Ο Θανάσης ο Χορταριάς έχει απασχολήσει κάπως το Κέντρο;

Ασπιώτης: Όσο δούλευα στο κέντρο της Ομόνοιας δεν έχει απασχολήσει. Ούτε τον είχα ξαναδεί τον άνθρωπο.

Γλύκας: Μπορείτε να μας πείτε αν σας είπε άλλος συνάδελφός σας οτιδήποτε για αυτόν τον άνθρωπο;

Ασπιώτης: Όχι, κανείς.

Γλύκας: Προσπάθησε να διαφύγει με οποιοδήποτε τρόπο;

Ασπιώτης: Δεν τον είδα εκεί. Δεν τον είδα καθόλου.

Γλύκας: Έχουν περάσει 5 χρόνια και 4 μήνες. Έχουμε κάτι αρνητικό γι' αυτό τον άνθρωπο;

Ασπιώτης: Όχι, απ' όσο γνωρίζω.

[Ολοκληρώθηκε η εξέταση του μάρτυρα]

Αιτήματα συνηγόρων

Πρόεδρος: Και για το αίτημα του κατηγορουμένου [Δημόπουλου];

Εισαγγελέας: Να γίνει δεκτό το αίτημα.

Πρόεδρος: Θα διακόψουμε για διάσκεψη.

Γλύκας: Σας προσκομίζω βεβαίωση, για μία δίκη με τέσσερις κατηγορουμένους, που είμαι εκτεθειμένος, αν μπορούμε, για να μην αφαιρεθεί η δικάσιμος, να ξεκινήσει έστω η δίκη αύριο 10:30;

Πρόεδρος: Έχετε πολλές δίκες κ. συνήγορε και δεν γίνεται, γιατί γίνεται καθημερινά. Αν κάθε φορά υπάρχει ένα πρόβλημα αυτού του είδους... δεν έχουμε συνεδριάσει χωρίς να υπάρξει κάποιο πρόβλημα, κάντε κάτι.

Εισαγγελέας: Αν είναι, ας πάει λίγο πιο μετά τις 9. Όχι 10:30.

Πρόεδρος: Είχαμε δώσει τόσες μέρες τη δικάσιμο. Δεν μπορούμε να καταργούμε τις δικασίμους που έχουμε ορίσει.

Παπαπαντολέων: Κα. Πρόεδρε, συγγνώμη, αύριο που θα καταθέσει η κυρία Βαρβία, είναι δυνατόν να υπάρχει το ψηφιακό υλικό; Το θέτω επειδή αποσύρεστε.

[Μικρή διακοπή για διάσκεψη]

[Η έδρα επανέρχεται στην αίθουσα]

Πρόεδρος: Οι κύριοι μάρτυρες θα έρθουν αύριο στην ίδια αίθουσα. Διακόπτουμε για αύριο, ώρα 9:00, αίθουσα Δ120Α.

Γλύκας: Κυρία πρόεδρε, μπορείτε να εκδώσετε απόφαση επί του αιτήματος για να το δείξω αύριο; Την απορριπτική εννοώ.

Πρόεδρος: [διαβάζει αίτημα Γλύκα] Πρέπει να μεριμνήσετε κύριε συνήγορε, όπως καταλαβαίνετε δεν θα είναι το μοναδικό, θα είναι επαναλαμβανόμενο.

Γλύκας: Κυρία πρόεδρε εντάξει, λέω απλώς μια βεβαίωση από την κυρία γραμματέα ότι απορρίπτεται το αίτημα.

Πρόεδρος: Λοιπόν ό,τι είπαμε, 9 η ώρα, σας το γράφω, «διακόπτει για 15/2/2024, ώρα 09:00, απορριπτομένου του αιτήματος συνηγόρου υπερασπίσεως».

Παπαρρούσου: Κυρία πρόεδρε, το αίτημα για να υπάρξει η υποδομή αύριο όταν θα καταθέσει η μάρτυρας.

Πρόεδρος: Μα θα τα δούμε στα αναγνωστήα, θα καταθέσει η μάρτυρας και εμείς θα δούμε το βίντεο.

Η έδρα διέκοψε στις 15:08 για την επόμενη δικάσιμο, 15 Φεβρουαρίου 2024, ώρα 9:00 στην αίθουσα Δ120Α, 6ος όροφος.